

MƏDƏNİYYƏT

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

44 günlük Vətən müharibəsi milli iradə, milli ruh, milli ləyaqət təntənəsi idi

İkinci Qarabağ müharibəsi bizim şanlı tariximizdir. Bu Qələbə tarixdə əbədi qalacaq. Azərbaycan Silahlı Qüvvələri 44 gün ərzində düşmən ordusunu məhv edərək öz ərazi bütövlüyünü bərpa etdi. Mən dəfələrlə demişdim ki, Azərbaycan xalqı heç vaxt işğalla barışmayacaq. Dəfələrlə demişdim ki, nəyin bəhasına olursa-olsun, biz öz torpaqlarımızı geri qaytaracağıq. Biz Birinci Qarabağ müharibəsindəki məğlubiyyətlə barışmadıq, güc topladıq, bütün gücləri səfərbər etdik, ordumuzu gücləndirdik, ölkə iqtisadiyyatını gücləndirdik, ölkəmizin nüfuzunu qaldırdıq və öz tarixi missiyanızı şərafətlə yerinə yetirdik. Biz düşməni torpaqlarımızdan qovduq və ədaləti, beynəlxalq hüququ bərpa etdik. Biz milli ləyaqətimizi bərpa etdik.

Müzəffər Ali Baş Komandan, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev bu sözləri sentyabrın 27-də Anım Günü ilə əlaqədar xalqa müraciətində deyib.

davamı səh. 2-də

Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığı bütün istiqamətlərdə möhkəmlənəcək

Azərbaycanla Türkiyə arasında dostluq və qardaşlıq münasibətləri bundan sonra da bütün istiqamətlərdə inkişaf edəcək və möhkəmlənəcək.

Bu fikir Azərbaycan və Türkiyə prezidentlərinin telefon danışığında ifadə olunub.

Sentyabrın 27-də Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Anım Günü ilə əlaqədar Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə telefonla zəng edib.

Türkiyə Prezidenti Vətən müharibəsində həlak olmuş şəhidlərimizlə əlaqədar Azərbaycan Prezidentinə bir daha başsağlığı verib. Rəcəb Tayyib Ərdoğan, eyni zamanda İkinci Qarabağ müharibəsində Ordumuzun şanlı Qələbəsi ilə bağlı təbriklərini də çatdırıb.

Prezident İlham Əliyev Türkiyə dövlətinin başçısına minnətdarlığını bildirib və Vətən müharibəsi zamanı Türkiyə Prezidentinin ölkəmizə göstərdiyi siyasi və mənəvi dəstəyi bir daha yüksək qiymətləndirib.

Türkiyə Prezidenti sentyabrın 27-də "Twitter" hesabından paylaşım edib. "İşğal altındakı Azərbaycan torpaqlarını azadlığa qovuşduran şanlı mübarizənin ildönümü – Anım Günündə bütün şəhidlərimizi rəhmətlə yad edirəm", – deyə paylaşımında qeyd olunur.

Türkiyənin xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu da Vətən müharibəsinin ildönümü ilə bağlı "Twitter" hesabında paylaşım edib. "Can Azərbaycanın Vətən müharibəsində qazandığı Zəfərin ilk addımı bir il əvvəl bu gün atıldı! Qarabağı Azərbaycana qovuşduran igid qardaşlarımıza salam olsun! Qəhrəman azərbaycanlı şəhidlərimizi rəhmət və hörmətlə anıram", – deyə o yazıb.

Anım Gününe həsr olunan "Misilsiz cəsarət" adlı sərgi açıldı

Sentyabrın 24-də Xətai Sənət Mərkəzində "Misilsiz cəsarət" adlı rəsm sərgisinin açılışı keçirildi. Mədəniyyət Nazirliyi, "ASAN Xidmət", Rəssamlar İttifaqı, Azərbaycan Dövlət Rəsm Qalereyası, Xətai Sənət Mərkəzi və "ASAN Könüllülük Məktəbi"nin təşkilatçılığı ilə gerçəkləşən sərgi 27 sentyabr – Anım Gününe həsr olunub.

Sərginin ekspozisiyasında Azərbaycan rəssam və heykəltəraşlarının Vətən müharibəsi qəhrəmanlarına həsr olunan müxtəlif üslub və janrlarda əsərləri yer alıb.

davamı səh. 3-də

Tarixi mənbə və nümunələr əsasında hazırlanan milli geyimlər

səh. 5

Şəhidlər ölməz – Vətən bölünməz!

Anım Günündə Bakıda keçirilən yürüş Azərbaycana tarixinin ən böyük Zəfərini bəxş etmiş Vətən övladlarının ruhuna sonsuz ehtiramın nümayişi idi

Sentyabrın 27-də Azərbaycanın ən yeni tarixinə şan və şərəf salnaməsi kimi yazılan 44 günlük Vətən müharibəsinin – İkinci Qarabağ müharibəsinin ildönümü tamam oldu. Yurd yerlərimizin otuz ilə yaxın davam edən işğalına son qoyan, Zəfərlə yekunlaşan haqq savaşının başladığı tarix – Anım Günü ilk dəfə qeyd olundu. Ölkəmizin hər yerində, eləcə də hüdudlarından kənarda, dünyanın müxtəlif ölkələrində müxtəlif tədbirlər, mərasimlər təşkil edildi.

Paytaxt Bakıda Vətən müharibəsi zamanı Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda döyüşlərdə həlak olmuş əsgər və zabitlərimizə, qətlə yetirilən mülki vətəndaşlarımıza və itkin düşmüş soydaşlarımıza ehtiram əlaməti olaraq 27 sentyabr – Anım Günündə Bakı şəhərində yürüş keçirildi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva, gənc kursantlar və hərbiçilər Vətən müharibəsi zamanı Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olan igidlərimiz, itkin düşən hərbiçilərimiz və Ermənistan dövləti tərəfin-

dən törədilən insanlıq əleyhinə və müharibə cinayətləri nəticəsində qətlə yetirilən mülki əhəlimizin hər birinin fotolarından ibarət plakatlarla yürüş edərək xalqın birliyinin

daimi və sarsılmaz olduğunu, Vətənə sevgi, şəhidlərimizə ehtiramın əbədiyi bir daha nümayiş etdirdilər.

davamı səh. 2-də

Azərbaycanın haqq işinin dünyaya çatdırılmasına görə

Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatı – TÜRKSOY ənənəvi olaraq hər il media mənsublarına mükafatlar təqdim edir. Təşkilat 2020-ci il üzrə mükafatın təqdimatını Azərbaycanın 44 günlük Vətən müharibəsinə həsr edib. Azərbaycanın haqq işinə dəstək verən – ərazi bütövlüyümüzü bərpa etmək uğrunda savaşda yaşanan olayları obyektiv şəkildə işıqlandıran və dünyaya çatdıran müxtəlif ölkələrin KİV təmsilçiləri "TÜRKSOY Media Mükafatı"na layiq görülüblər.

Sentyabrın 25-də Beynəlxalq Muğam Mərkəzində Mədəniy-

yət Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə "TÜRKSOY Media Mükafatı"nın təqdimat mərasimi keçirildi.

Mərasimdə öncə Vətən müharibəsi şəhidlərinin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edildi.

davamı səh. 3-də

Qarabağ səyahətnaməsi — 2021

Tarix boyu Azərbaycana gəlmiş-gəlmiş bir çox səyahətçilər, məşhur insanlar qələmə aldıkları xatirələrində, yol qeydlərində Qarabağ torpağının tarixi-mədəni irsindən, təbiətindən, havasından-suyundan söz açaraq bu qədim yurd yerimizə heyranlıqlarını ifadə ediblər. Otuzillik erməni işğalından azad edilən, bu illərdə gördüyü barbarlıqdan sonra bərpa və dirçəliş dövrünə, yeni həyata qədəm qoyan Qarabağ yenidən dünya səyyahlarının diqqətini çəkir. Deməli, Qarabağ səyahətnamələrinin yeni səhifələri yazılacaq...

Bu günlərdə dünyanın tanınmış səyyahlarının bir qrupu – 11 ölkədən (ABŞ, Böyük Britaniya, Belçika, İsveçrə, Avstriya, Almaniya, İtaliya, İspaniya, Portuqaliya, Polşa, Rusiya) qonaqlar Qarabağa ilk səfərə gəlib.

Heyət Qarabağa yola düşməzdən öncə sentyabrın 26-da "Fairmont Baku" hotelində brifinq keçirib. Brifinqdə səyyahlar təmsil etdiyi təşkilatlar haqqında məlumat verib, dünyada turistik məkanların ölkə-

lər üzrə deyil, müəyyən zonalar üzrə bölünməsi mövzusunda söhbətlər aparıb və səyahət za-

manı qazandıqları təcrübələri bölüşüblər.

davamı səh. 8-də

VII Bakı Beynəlxalq Kitab Sərgi-Yarmarkasında 13 ölkənin iştirakı təsdiqlənib

Kitab bayramı format və proqramının rəngarəngliyi ilə fərqlənəcək

Xəbər verdiyimiz kimi, 6-10 oktyabr 2021-ci il tarixində Bakı Ekspo Mərkəzində VII Bakı Beynəlxalq Kitab Sərgi-Yarmarkası ("Baku International Book Fair 2021") keçiriləcək.

Sərginin məqsədi kitab və mütaliəni təbliğ etmək, ziyarətçiləri yerli və xarici nəşriyyatların çap məhsulları və kitab mağazaları ilə tanış etmək, nəşriyyat işinə dəstək olmaq, eləcə də rəqəmsal dövrdə kitab biznesinin inkişafı ilə bağlı təcrübə və fikir mübadiləsinə şərait yaratmaqdır. Təşkilatçı tərəfindən iştirakçılar üçün 6 kvadratmetrə qədər ekspozisiya sahəsi və lazımı avadanlıqlar ödənişsiz təmin ediləcək.

Buillki sərgi-yarmarka Azərbaycanın dəhşətli və müstəfəkkiri Nizami Gəncəvinin 880 illik yubileyinə həsr olunub. Sərginin təşkilatçısı Mədəniyyət Nazirliyi, baş sponsoru – "bp" şirkəti, əsas media tərəfdaşı İctimai Televizi-

yadır. Azərbaycanın aparıcı kitabxanaları ilə yanaşı, Bolqarıstan, Özbəkistan, Qırğızıstan, Qazaxıstan, Rusiya və Gürcüstanın milli kitabxanaları da sərgidə təmsil olunacaqlar. Sərginin təşkilatçılığı ilə həyata keçirən "Caspian Event Organisers" (CEO) şirkətdən verilən məlumata əsasən, kitab bayramında 13 ölkənin iştirakı təsdiqlənib. Budə-

fəki sərgi əvvəlki tədbirlərdən həm format, həm məkan, həm də proqramının rəngarəngliyi ilə fərqlənəcək.

Sərginin tədbirləri Bakı Ekspo Mərkəzi ilə yanaşı, Azərbaycan Milli Kitabxanasında da təşkil olunacaq. Qonaqlar Milli Kitabxana ilə tanış olacaq, eyni zamanda kitabxananın Beynəlxalq əməkdaşlıq zalında Müqəddəs Kiril və Mefodi adına Bolqarıstan Milli Kitabxanası və Gürcüstan Parlament Kitabxanası rəhbərlərinin iştirakı ilə bu ölkələrin daimi guşələrinin açılışı keçiriləcək. Sərgiyə qatılan milli kitabxanalar tərəfindən Ekspo Mərkəzində nümayiş etdirilən kitablar Azərbaycan Milli Kitabxanasına hədiyyə olunacaq.

Ziyarətçilərin sayında məhdudiyyət qoyulmasa da, məlum pandemiya qaydalarına diqqət yetiriləcək. Sərgi-yarmarkanı ziyarət etmək istəyənlər üçün metronun "Koroğlu" stansiyasından hər yarım saatdan bir, "Elmlər Akademiyası" stansiyasının yanından isə hər saatdan bir Bakı Ekspo Mərkəzinə avtobuslar hərəkət edəcək.

Zəfərə gedən yolun başladığı gün

Anım Günü münasibətilə bölgələrdəki mədəniyyət müəssisələrində tədbirlər

səh. 4

Musiqişünas alimin yeni kitablarının təqdimatı

səh. 5

44 günlük Vətən müharibəsi milli iradə, milli ruh, milli ləyaqət təntənəsi idi

əvvəli səh. 1-də

Dövlət başçısı qeyd edib ki, bir il əvvəl Azərbaycan ədalət savasına, qürur savasına, müqəddəs savasa çıxmışdı: “Müharibə dövründə hamımız bir şüarla yaşayırdıq – öldü var, döndü yoxdur. Azərbaycan xalqı Azərbaycan Ordusunun arxasında möhkəm dayanaraq ordumuza əlavə güc verirdi. Günahsız insanların həlak olması, şəhər və kəndlərimizin dağıdılması Azərbaycan xalqının iradəsini qıra bilmədi. Biz hər gün irəli gedirdik, hər gün qələbə qazanırdıq, hər gün yeni uğurlar haqqında məlumatlar daxil olurdu. 44 gün ərzində bir gün də olmayıb ki, biz geriye addım ataq. Ancaq mənfur düşmən, – baxmayaraq ki, onların əlində əlverişli mövqelər var idi, ərazinin relyefi onlara böyük üstünlük təşkil edirdi, baxmayaraq ki, 30 il ərzində 5-6 xətdən ibarət müdafiə istehkamları qurulmuşdu, – geri getməyə məcbur olmuşdur...”

Biz şəhidlərimizlə, qazilərimizlə fəxr edirik, eyni zamanda, Vətən müharibəsində qəhrəmanlıq göstərmiş hərbcilərimizlə, əsgər-zabitlərimizlə fəxr edirik. Onların qəhrəmanlığı, onların fədakarlığı heç vaxt unudulmıyacaq. Biz bütün dünyaya göstərdik ki, Azərbaycan xalqı böyük xalqdır, Azərbaycan xalqı bu ədalətsizliklə heç vaxt barışmaq fikrində deyildi”.

Prezident vurğulayıb ki, 44 günlük Vətən müharibəsi milli iradə, milli ruh, milli ləyaqət təntənəsi idi: “Biz Qələbəni döyüş meydanında qazandıq. 300-dən çox şəhər və kənd döyüş meydanında işğaldan azad edildi. Biz qan tökərək, şəhidlər verərək bu Qələbəni əldə etdik və düşməni məcbur etdik ki, bizim qabağımızda diz çöksün və kapitulyasiya aktına imza atsın. Həmin düşmən ki, 30 il ərzində bizə meydan oxuyurdu, 30 il ərzində Azərbaycan xalqının şərəf və ləyaqətini tapdalamıya çalışırdı”.

Prezident İlham Əliyev diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü bərpa etməsi ilə Dağlıq Qarabağ münafişəsi də tarixdə qaldı. Azərbaycanda “Dağlıq Qarabağ” adlı inzibati ərazi mövcud deyil və əgər kimsə “Dağlıq Qarabağ” adlı ölünlü diriltmək istəyirsə, onu öz ərazisində diriltsin, öz ərazisində “Dağlıq Qarabağ” adlı qurum yaratsın, respublika yaratsın, cəmiyyət yaratsın: “Bunu mən deyirəm - Azərbaycanın Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı. Hər kəs bu sözlərlə hesablaşmalıdır və hesablaşacaqdır”.

44 gün ərzində bizə ən böyük dəstək verən qardaş Türkiyəyə bir daha dərin təşəkkürünü ifadə edən dövlət başçısı vurğulayıb ki, bu, bizə əlavə güc verdi və biz bunu heç vaxt unutmayacağıq. 44 günlük Vətən müharibəsi bütün dünyaya Türkiyə-Azərbaycan birliyi bir daha göstərdi. “Bütün digər ölkələr ki, bizə siyasi dəstək göstərdilər, biz onlara da minnətdarıq. Bilirəm ki, xarici ölkələrdə yaşayan milyonlarla azərbaycanlının da ürəyi Vətəni ilə bir döyünürdü, onlar hər gün gedən döyüşləri izləyirdilər, bizim uğurlarımıza sevinirdilər. Onu da bildirməliyəm ki, 44 gün ərzində və ondan sonra, hətta bu günə qədər mən minlərlə məktub alıram. Həm Azərbaycan vətəndaşlarından, həm dünya azərbaycanlılarından, həm də bizə dost olan müxtəlif ölkələrin vətəndaşlarından dəstək məktubları alıram, həmrəylik məktubları alıram. Müharibədən bir il keçməsinə baxmayaraq, artıq bütün beynəlxalq aləm bizim Qələbəmizlə razılaşıb, bunu qəbul edib. Bu gün bölgədə, o cümlədən Azərbaycan-Ermənistan münasibətlərində gündəliyi formalaşdıran tərəf də Azərbaycandır”, – deyə İlham Əliyev vurğulayıb.

Azərbaycan Prezidenti eyni zamanda qeyd edib ki, 44 günlük savaşda erməni faşizmi məhv edilib, ancaq onun təzahürləri görünməkdədir. Bu, çox təhlükəli tendensiya, ilk növbədə, Ermənistan dövləti üçün: “Mən bunu demişəm, bu gün Anım Günündə şəhidlərimizin əziz xatirəsi önündə bir daha deyirəm, əgər biz görsək ki, erməni faşizmi baş qaldırıb, əgər biz görsək ki, xalqımıza, dövlətimizə yeni təhlükə mənbəyi yaranır, heç tərəddüd etmədən erməni faşizminin başını bir daha əzəcəyik. Bunu hər kəs bilsin! Müharibənin və Qələbənin rəmzi olan “Dəmir yumruq” yerindədir, bunu heç kim unutmaz!”.

Anım Günündə bütün şəhidlərimizə – Birinci və İkinci Qarabağ müharibələrinin şəhidlərinə Allahdan rəhmət diləyən dövlət başçısı xalqa müraciətini bu sözlərlə bitirib: “Bu Qələbəni bizə bəxş edən qəhrəman əsgər və zabitlərimiz bizim qürur mənbəyimizdir. Onların qəhrəmanlığı, onların şücaəti, fədakarlığı artıq dastana çevrilib.

Biz bundan sonra qalib ölkə, müzəffər xalq kimi yaşayacağıq və azad edilmiş torpaqları quracağıq, bərpa edəcəyik. O torpaqlara artıq həyat qaydır, insanlar qaydır. Bu qayıdışı ən qısa müddət ərzində təmin etmək bu gün bizim başlıca vəzifəmizdir. Öz müraciətini Qələbəmizin ayrılmaz hissəsi olan sözlərlə tamamlamaq istəyirəm: Qarabağ bizimdir! Qarabağ Azərbaycandır!”.

Zəngəzur dəhlizi Ermənistanla normalaşma əlaqələrinə başlamaq üçün şərtidir

2020-ci il noyabrın 9-dan 10-na keçən gecə imzalanmış Bəyənada göstərilir ki, Azərbaycanın əsas hissəsi ilə Naxçıvan Muxtar Respublikası arasında bağlantı olmalıdır. Bu bağlantı təmin etmək üçün o qədər də böyük zamana ehtiyac yoxdur. Orada quru yollarla məsafə cəmi 40 kilometrdir. Biz müharibədən sonra keçən bir il ərzində min kilometrən çox yol çəkdik – həm torpaq yol, həm asfalt yol. İndi orada 40 kilometr yolun açılması böyük problem deyil. Ancaq buna baxmayaraq, – hətta Ermənistan buna razılıq da verib, – aparılan müzakirələr nəticəsiz qalıb. Yəni, Ermənistan 10 noyabr Bəyənətini, onun şərtlərini kobudcasına pozur. Biz hələlik səbirlə, təmkinli davranırıq. Amma bizim səbrimizin də həddi var. Ona görə Ermənistan rəhbərliyinə şans veririk ki, noyabrın 10-da imzalanmış Bəyənətin bütün müddələrinə yerinə yetirsin və özünü məsuliyyətlə aparsın.

Prezident İlham Əliyev bu sözləri Türkiyənin “Anadolu” Agentliyinə müsahibəsində deyib. Müsahibə sentyabrın 27-də agentliyin saytında yayımlanıb.

Dövlət başçısı jurnalistin “Zəngəzur dəhlizi Ermənistanın normalaşma əlaqələrinə başlaması üçün bir şərtidirmi” sualına cavabında bildirib ki, əlbəttə, bu, şərtidir: “Çünki o, noyabrın 10-da imzalanmış Bəyənətdə təsbit edilir və Ermənistan öz üzərinə bu öhdəliyi götürüb. Birincisi, əgər o, bu öhdəliyi icra etməyəcəksə, onda hansı normalaşmadan söhbət gedir?”.

Prezident qeyd edib ki, Ermənistanda postmüharibə dövrünü çox düzgün təhlil etməlidirlər: “Ermənistan Azərbaycanla münasibətləri normalaşdırmaq üçün daha çox səy göstərməlidir. Çünki onlar üçün bu, önəmlidir. Biz bunsuz da yaşaya bilərik, necə ki, yaşamışıq, indi də yaşayırıq. İndi daha yaxşı yaşayacağıq. Çünki o böyük əraziyə yenə də sahib olduq, öz doğma torpağımıza qayıtdıq. Onların durumu daha da pisləşdi. Ona görə daim münafişədə olmaq, qonşularla əsassız, saxta tarix əsasında gələcək əlaqələri planlaşdırmaq çox yanlış bir addımdır. Ermənistan maraqlı olmalıdır ki, ilk növbədə, Türkiyə ilə əlaqələri normalaşdırsın, eyni zamanda, Azərbaycanla münasibətləri normalaşdırsın. Türkiyə və Azərbaycanla öz sərhədlərini müəyyən etsin, delimitasiya, demarkasiya aparılsın”.

əvvəli səh. 1-də

Dövlətimizin başçısı yürüşdə şəhid Adil Asəm oğlu İbrahimlinin fotosu əks olunmuş plakatı aparırdı. Müdafiə Nazirliyinin hərbi hissəsinin zabiti baş leytenant Adil İbrahimli 2020-ci il noyabrın 7-də Xocavənd rayonu ərazisində gedən hərbi əməliyyatlar zamanı həlak olub. O, Şuşa istiqamətində aparılmış döyüş əməliyyatlarında xüsusi tapşırıqların yerinə yetirilməsində şəxsi igidlik göstərib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Adil İbrahimlini “Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı” adı, “Vətən uğrunda”, “Kəlbəcərin azad olunmasına görə”, “Şuşanın azad olunmasına görə”, “Xocavəndin azad olunmasına görə” medalları ilə təltif edib.

Birinci xanım Mehriban Əliyeva yürüşdə şəhid Narin Teymur qızı Xalıqovanın fotosu əks olunmuş plakatla irəliləyirdi. Narin Xalıqova 2019-cu il dekabrın 17-də Gəncə şəhərində doğulub. Atənin tək uşağı olan Narin 5 illik övlad həsrətinin sonunda dünyaya göz açmışdı. Narin Xalıqova 2020-ci il oktyabrın 17-də Ermənistan silahlı qüvvələrinin Gəncəni raket atəsinə tutması nəticəsində anası Sevil Əsgərova, həmçinin yaxın qohumları Suliddin Əsgərov, Bəxtiyar Əsgərov, Nigar Əsgərova ilə birlikdə həlak olub. Nazirlər Kabinetinin qərarına əsasən, Narin Teymur qızı Xalıqovaya şəhid statusu verilib.

Neftçilər prospektindən başlayan yürüşdə Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyinin Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinin və Bakı qarnizonunda yerləşən hərbi hissələrin 3000 nəfərdən çox kursant və hərbi qulluqçusu iştirak edirdi. 8 Noyabr prospekti boyunca davam edən yürüş Vətən Müharibəsi Memorial Kompleksi və Zəfər Muzeyinin təməlinin qoyulacağı yerdə başa çatdı.

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Bakı şəhəri, 8 Noyabr prospektində Vətən Müharibəsi Memorial Kompleksi və Zəfər Muzeyinin təməlqoyma mərasimində iştirak etdilər.

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirildi. Xatırladığı ki, Prezident İlham Əliyev 2020-ci il dekabrın 3-də Azərbaycan xalqının Vətən müharibəsində göstərdiyi misilsiz qəhrəmanlığın və qazandığı möhtəşəm tarixi Zəfərin yad-daşlarında yaşadılması və ictimaiyyətə nümayiş etdirilməsi,

Mədəniyyət Nazirliyi Şuşa şəhərində yerləşən Mehmandarovların malikanə kompleksi ilə bağlı məlumat yayıb.

Məlumatda bildirilir ki, Mehmandarovların malikanə kompleksi Mehmandarovlar ailəsinə məxsusdur və Azərbaycanın tarix-memarlıq abidələrindən biridir.

Sentyabrın 28-də “Azərbaycan” ASC-nin “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğunda yerləşən nümayiş zalında Vətən müharibəsinin ildönümü münasibətilə hazırlanan “Qarabağ ilmlərdə” layihəsinin təqdimatı keçirilib.

Layihə Mədəniyyət Nazirliyi, “Azərbaycan” ASC, “Azərbaycan Jurnalistlər Şəbəkəsi” İctimai Birliyi və “Təmiz Şəhər” ASC-nin birgə əməkdaşlığı sayəsində ərsəyə gəlib.

“Azərbaycan”ın sədri Emin Məmmədov böyük Qələbədən ilhamlanaraq belə bir layihəyə başladıklarını söyləyib. Bildirib ki, layihə çərçivəsində vətəndaşlarımıza sentyabrın 28-dən noyabrın 1-dək ölkənin müxtəlif bölgələrində sayır formada xüsusi avtomobillə daşınacaq “Qarabağ xalçası”na bir ilmə vurmaq təklif olunacaq. Sosial layihə çərçivəsində vətən-

Şəhidlər ölməz – Vətən bölünməz!

şəhidlərimizin əziz xatirəsinin əbədiləşdirilməsi məqsədilə Bakı şəhərində Vətən Müharibəsi Memorial Kompleksinin və Zəfər Muzeyinin yaradılması ilə bağlı sərəncam imzalamışdı.

Ötən müddət ərzində Vətən Müharibəsi Memorial Kompleksi və Zəfər Muzeyinin layihəsi hazırlanıb. Layihəyə əsasən, kompleksin ərazisində torpaqlarımızın azad olunması uğrunda tarixi Qələbəyə gedən yolu, Vətən müharibəsində qəhrəmancasına döyüşmüş əsgər və zabitlərimizin, bütün şəhidlərimizin xatirəsini yaşatmaq məqsədilə muzeyin yaradılması nəzərdə tutulur. Muzey kompleksində Vətən müharibəsi şəhidlərinin hər birinin adı həkk olunacaq, burada toplanacaq eksponatlar ərazilərimizin azadlığı uğrunda mübarizə aparan əsgər və zabitlərin igidliyini, xalqın əzmini bir daha nümayiş etdirəcək. Kompleks park ilə əhatə olunacaq.

Saat 12:00-da bütün ölkə ərazisində şəhidlərin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olundu.

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Dənizkənarı bulvar ərazisinə gələrək qəhrəman şəhidlərimizin əziz xatirəsini bir dəqiqəlik sükutla yad etdilər.

Xəzər dənizinin sahil sularında sıralanan hərbi gəmilərdən fasiləsiz fit səsi verildi, yaylın atəşi açıldı.

Ermənistanın Azərbaycana qarşı növbəti hərbi təcridatlarına cavab olaraq 2020-ci il sentyabrın 27-dən başlayan Vətən müharibəsi zamanı xalqımız işğal altındakı torpaqlarımızın azad edilməsi uğrunda dəmir yumruq kimi birləşərək dövlətimizin düşməni birləşərək cavab verməsinə nail oldu. Xalqımız Vətənin müdafiəsi və torpaqlarımızın düşməni işğalından azad edilməsi

uğrunda birliyin gücünü bütün dünyaya nümayiş etdirdi. Azərbaycan, onun xalqına layiqli övlad olmağa, daim Vətənin keşiyində cəsarətlə dayanmağa and içən gənc kursant və hərbiçilər ərazi bütövlüyümüz uğrunda şəhid olan soydaşlarımızı dərin ehtiramla anır, Vətən müharibəsi zamanı Azərbaycan Ordusunun tarixi Zəfərini şərəflə xatırlayırlar.

Qeyd edək ki, 44 günlük Vətən müharibəsi zamanı 2907 nəfər şəhid olub, 7 nəfər itkin düşüb. Ermənistanın dinc əhaliyə qarşı cinayətləri nəticəsində həlak olan 94 müllüki şəxsə şəhid

statusu verilib. Düşmənin hədəf aldığı Gəncə şəhərinin, Ağdam, Ağcabədi, Bərdə, Füzuli, Goranboy, Tərtər rayonlarının dinc sakinləri əzizlərini, evlərini itirsələr də, ən ağır günlərində Vətən uğrunda əzmkarlıq və birlik nümayiş etdiriblər.

Vətən müharibəsi Azərbaycan gənclərində torpaq, Vətən sevgisinin nə qədər böyük olduğunu bir daha nümayiş etdirdi, xalqımız Ali Baş Komandanın ətrafında yumruq kimi birləşdi. “Dəmir yumruq” hərbi əməliyyatı zamanı Ordumuz düşmənin 30 ilə yaxın müddətdə qurduğu istehkamları, müdafiə xətlərini qəhrəmancasına yararaq irəlilədi.

44 günlük Vətən müharibəsində ölkəmizin ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi, haqq və ədalətin bərpası naminə Azərbaycanda əsrlər boyu sülh və əmin-amanlıq şəraitində yaşayan müxtəlif millətlərin və dinlərin təmsilçiləri iştirak ediblər. Qarabağ müharibəsi Azərbaycan cəmiyyətinin fərqli dini və etnik-milləti mənsubiyyətinə baxmayaraq həmrəy olduğunu bir daha nümayiş etdirdi. Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan Ordusu İkinci Qarabağ müharibəsində bizə zəfər sevincini yaşadı və Azərbaycanın qürur tarixini yazdı.

27 sentyabr – Anım Günündə də Azərbaycanda fəaliyyət göstərən dini məbədlərdə – Heydər məscidində, Təzəpir məscidində, “Jen Mironosits” pravoslav kafedral kilsəsində, Bakının Avropa Ağsənazi Yəhudi Sina-qoqunda, Ağdam Cümə məscidində, Kəlbəcərdəki Xudavəng məbəbində, Laçındakı Ağoğlan məbəbində, Şuşadakı Yuxarı Gövhər ağa məscidində və digər məscidlərdə, kilsələrdə, sinaxodlarda şəhidlərimizin xatirəsi dərin ehtiramla yad edildi, ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda canından keçmiş Vətən övladlarının ruhuna dualar oxundu, dini ayinlər icra olundu.

Şuşadakı Mehmandarovların malikanə kompleksində təmir-bərpa işləri aparılır

Azərbaycan xanlıqlarının, o cümlədən, Qarabağ xanlığının idarəetmə sisteminə bir çox müllüki və hərbi vəzifələri yerinə yetirən Mehmandarov nəslinin nümayəndələri tərəfindən XVIII əsrin tarixi-memarlıq abidəsi sayılan Mehmandarovların malikanə kompleksi ucaldılıb.

Şuşa şəhərində yerləşən Mehmandarovların malikanə kompleksinə böyük yaşayış evi, kiçik yaşayış evi və məscid daxildir. Həmçinin daha sonralar məscidə gedən yolun üstündə bulaq tikilib. Malikanə kompleksi ilk dəfə 1977-78-ci illərdə Azərbaycan SSR Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən pasportlaşdırılıb. Mehmandarovların böyük yaşayış binası sovet dövründə Şuşa Şəhər Xəstəxanası kimi fəaliyyət göstərib.

19 may 1987-ci il tarixindən vaxtilə Mehmandarovlar ailəsinə məxsus olan yaşayış kompleksində Azərbaycan Xalçası və Xalq Təbiiqi Sənəti Dövlət Muzeyinin (indiki Azərbaycan Milli Xalça Muzeyi) Şuşa filialı fəaliyyətə başlayıb.

Hər kəs bir ilmə vursun...

“Qarabağ ilmlərdə” layihəsinin təqdimatı keçirilib

daşlarımız tərəfindən ilmə-ilmə toxunacaq xalça Vətən müharibəsində hər bir azərbaycanlının zəhmətini, birlik və bərabərliyini nümayiş etdirəcək. Layihə davam etdiyi müddət ərzində silsilə videoçarxlar və “Qarabağ ilmlərdə” adlı qısametrajlı sənədli film hazırlanması da nəzərdə tutulur.

Layihə rəhbəri Orxan Cabbarov bu ideyaya dəstək olan qurumlara təşəkkürünü bildirib. Qeyd edib ki, boya-baş çatdığı Kəlbəcərdə insanlar bir yerə toplaşaraq xalça toxuyurdular: “Bu proses hər kəsin iştirakı ilə baş verərdi. Hər kəs xalçaya bir ilmə vurardı. Hananın kəsilmə mərasimi isə xüsusi bayrama çevrilirdi. Çox istərdim bu xalçanın sonuncu ilməsi Şuşada vurulsun”.

Azərbaycan Xalça Muzeyinin direktoru Şirin Məlikova bildirib ki, İçərişəhərdə “Azərbaycan”ın yeni nümayiş salonu açılıb. Burada şəhər sakinləri istedikləri xalçanı əldə edə bilər. O, layihənin çox maraqlı olduğunu söyləyib. Bildirib ki, layihə çərçivəsində toxunacaq “Çələbi” xalçasının üzərində xarəbülbulün təsvir olunması müasir dövrün ideyasını əks etdirir.

“İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsi İdarə Heyətinin sədri Əsgər Ələkbərov, “Azərbaycan Jurnalistlər Şəbəkəsi” İctimai Birliyinin sədri Ayaz Mirzəyev, “Təmiz Şəhər” ASC İdarə Heyətinin sədri Etibar Abasov çıxış edərək layihənin əhəmiyyətindən bəhs ediblər.

Sonda Vətən müharibəsinin iştirakçıları Nicat Quliyev və Məmməd Zülfəliyev xalçaya ilk ilmələri vurublar.

“Qarabağ ilmlərdə” sosial layihəsinə qoşulmaq istəyən Bakı sakinləri sentyabrın 30-dək “Azərbaycan” ASC-nin “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğunda yerləşən nümayiş zalının qarşısında dayanan xüsusi maşına yaxınlaşaraq Qarabağ xalçasına ilmə vura bilərlər. Oktyabrın 1-dən sonra isə layihə komandası bölgələrə yola düşəcək. Marşrut istiqaməti “Azərbaycan Jurnalistlər Şəbəkəsi” İB, “Azərbaycan” və “Təmiz Şəhər”-in sosial şəbəkə səhifələrində əvvəlcədən elan ediləcək.

8 Noyabr - Zəfər Günündə Qarabağ xalçası ictimaiyyətə təqdim olunacaq.

əvvəli səh. 1-də

“Bu illər ərzində insanların öz yurd-yuvasından qovulması, Xocalı qətləmi, ermənilərin xalqımıza qarşı törətdiyi vəhşiliklər, tarixi və mədəni abidələrimizin dağıdılması bizi sarıdırdı. Bütün bu ədalətsizliyə dünya səssiz qalırdı. Azərbaycan xalqı bununla barışmadı və özü ədaləti bərpa etdi. Dövlət başçımıza və rəşadətli Ordumuza təşəkkür edirik ki, bizi bu döyüşdən alnıaçıq, üzüəğ çıxardılar. Bu, Azərbaycan üçün bir şərəf məsələsi idi. Bu haqq savaşına təkcə Ordumuz deyil, üreyi Azərbaycanla döyünən Türk dünyası da töhfə verdi. Biz bütün sahələrdə olduğu kimi, bu dəstəyi informasiya savaşında da hiss etdik. Fərsətdən istifadə edib bütün Türk dünyasına və yanımızda olan media nümayəndələrinə təşəkkür edirik”, – deyər Anar Kərimov bildirdi.

Nazir 2020-ci il üzrə “TÜRKSOY Media Mükafatı”nın Qarabağ savaşına həsr edilməsinə görə təşkilatın Baş katibi Düsen Kaseinova minnətdarlığını bildirdi. Müxtəlif ölkələrdən media mənsuallarının Azərbaycanın haqq mübarizəsinə verdikləri dəstəyi yüksək qiymətləndirən Anar Kərimov TÜRKSOY-un mükafatına layiq görülmələr arasında dünya şöhrətli fotoreportyor, soydaşımız Rza Diqqəti və türkiyəli telejurnalist

Azərbaycanın haqq işinin dünyaya çatdırılmasına görə

Vətən müharibəsini işıqlandıran jurnalistlərə “TÜRKSOY Media Mükafatı” verilib

Fulya Öztürkün olduğunu da vurğuladı. Qeyd etdi ki, R.Diqqəti Birinci Qarabağ savaşında da Xocalı soyqırımının dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında böyük əmək sərf etmişdi. “İnanıram ki, Qarabağdakı yeni quruculuq işində də siz media nümayəndələri bizim yanımızda olacaqsınız. Azərbaycan və Türk dünyası regiona və dünyaya hər zaman

sülh mesajı verir, beynəlxalq hüququ müdafiə edir. Bölgənin yenidən inkişafa qədəm qoyması üçün biz nazirlik olaraq “Mədəniyyət naminə sülh” kampaniyasına başlamışıq. İnanıram ki, bu layihə sizlər tərəfindən işıqlandırılaraq dünyaya yayılacaq. Bir daha sizin hamınıza təşəkkür edir, işlərinizdə uğurlar arzulayır”, – deyər nazir bildirdi.

Sonra TÜRKSOY Baş katibinin müavini Bilal Çakıcı çıxış etdi. Baş katib Düsen Kaseinovun mərasim iştirakçılarına salamlarını çatdıran Bilal Çakıcı vurğuladı ki, türk xalqlarının tarixi zəfərlərlə doludur. 2020-ci ildə Azərbaycan bu tarix salnaməsinə Vətən müharibəsindəki şanlı Zəfərini əlavə etdi. “TÜRKSOY-un 2009-cu ildən təsis etdiyi media mükafatı bu il Azərbaycanın Vətən müharibəsini işıqlandıran media nümayəndələrinə təqdim olunur. Vətəni Azərbaycanın Şuşa şəhəri olan xaribülbul çiçəyini simvolizə edən bu mükafat sizi işlərinizdə daha böyük nailiyyətlərə səsləyir”, – deyər o əlavə etdi.

Daha sonra mükafatlar təqdim olundu.

Nazir Anar Kərimov şəhid jurnalistlər Məhərrəm İbrahimov və Sırac Abışovun mükafatlarını qardaşlarına təqdim etdi. M.İbrahimovun qardaşı Əsgər İbrahimov və S.Abişovun qardaşı Şirzad Abışov təltifə görə təşəkkürlərini bildirdilər, qardaşları ilə fəxr etdiklərini dedilər.

Mükafatı alan Rza Diqqəti şəhid jurnalistlərlə bağlı xatirələrini bölüşdü. Dedi ki, müharibənin səssiz qəhrəmanları da olur: “Mən bu mükafatı şəhid ailələrinə həsr edirəm”.

Fulya Öztürk Azərbaycandan gördüyü sevgiyə görə qürur duyduğunu bildirdi, müharibə vaxtı çəkilislərə öz istəyi ilə gəldiyini diqqətə çatdırdı.

44 günlük Vətən müharibəsində qardaş Türkiyənin bir çox yerlərində Azərbaycana dəstək aksiyaları keçirilmişdi. Azərbaycan bayrağının göndərə çəkil-diği Trabzonun Ortahisar rayonu (ilçə) da bu sırada xüsusi yer tutur. Ortahisar Bələdiyyəsinin başqanı Ahmet Metin Genç səhnəyə dəvət edildi və ona xüsusi mükafat təqdim olundu. A.M.Genç də öz növbəsində nazir Anar Kərimova hədiyyə təqdim etdi.

Daha sonra Türkiyə, Qazaxistan, Xorvatiya, Azərbaycan, Özbəkistan və Qırğızıstandan olan jurnalistlərə “TÜRKSOY Media Mükafatı” verildi.

Tədbir Beynəlxalq Muğam Mərkəzi solistlərinin ifasında “Qarabağ şikəstəsi” ilə yekunlaşdı.

LAZƏRİ

Azərbaycan Respublikasının UNESCO üzrə Milli Komissiyası, UNESCO yanında Daimi Nümayəndəliyi, Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzi və UNESCO-nun tərəfdaşlığı ilə “Təhsil və gender bərabərliyi Nizami Gəncəvi fəlsəfi prizmasından” adlı virtual konfrans keçirilib.

“Nizami Gəncəvi İli” çərçivəsində təşkil olunan və ölkəmizin UNESCO yanında daimi nümayəndəsi, səfir Elman Abdullayevin moderatorluğu ilə keçən videokonfransda mədəniyyət nazirinin birinci müavini, Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin icraçı direktoru Elnur Əliyev, UNESCO Baş direktorunun təhsil üzrə müavini Stefaniya Ciani-ni, UNESCO Baş direktorluğu yanında gender bərabərliyi şöbəsinin direktoru Cəmilə Seftaui, UNESCO üzrə Milli Komissiyanın baş katibi Seymur Fətəliyev və Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsinin sədri Qənirə Paşayeva açıqlış nitqi söyləyiblər.

UNESCO Baş direktorunun təhsil üzrə müavini Stefaniya Ciani-ni Nizami Gəncəvinin elmə, təhsilə yüksək qiymət və önəm verdiyini söyləyərək, UNESCO-nun sülh qurmaq, yoxsulluğu aradan qaldırmaq və davamlı inkişafı təmin etmək missiyasının mərkəzində məhz təhsilin durduğunu xatırladı.

Təhsil və gender bərabərliyi Nizami Gəncəvi fəlsəfi prizmasından

UNESCO-nun tərəfdaşlığı ilə virtual konfrans təşkil edilib

Mədəniyyət nazirinin birinci müavini, Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin icraçı direktoru Elnur Əliyev bildirdi ki, bu il 880 illik yubileyi qeyd edilən dahi mütəfəkkirimizin ölməz ədəbi irsi təkcə xalqımızın məniyyətinin ayrılmaz hissəsinə çevrilməyib, eyni zamanda onun əsərlərindəki humanizm, insana məhəbbət, yüksək əxlaq, dərin fəlsəfi fikir bütünlükdə bəşəriyyətə ünvanlanıb. Qüdrətli söz sənətkarının məşhur “Xəmsə”si bəşəriyyətin mənəvi sərvətlər xəzinəsinin zirvəsində dayanaraq dünya ədəbiyyatının şah əsərləri sırasında layiqli yer tutub.

Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsinin sədri Qənirə Paşayeva mütəfəkkir şairin yaradıcılığı barədə fikirlərini bölüşüb, Nizami yaradıcılığında qadına bəslənən xeyirxah münasibətdən, elm və təhsilə, haqq və hüquqa sayğı çağırışından, sosial ədalət prinsipindən bəhs edib. Q.Paşayeva çıxışında Ermənistanın işğalçılıq siyasətinin ağır nəticələri, 30 ilə yaxın işğal altında qalan torpaqlarımızda törədilmiş barbarlıq, mədəniyyət abidələrimizin dağıdılması, muzeylərin talanması haqqında da danışdı. Millət vəkili bütün bunları törədən zehniyyət

bəşər sivilizasiyasının indiki inkişaf mərhələsi ilə təzad təşkil etdiyini vurğulayıb.

UNESCO Baş direktorluğu yanında gender bərabərliyi şöbəsinin direktoru Cəmilə Seftaui Nizaminin əsərlərində barışdırıcı rol oynayan qadın obrazlarının misallar çəkərək bu gün də qadınların sülhə böyük töhfələr verdiyini vurğulayıb.

UNESCO üzrə Milli Komissiyanın baş katibi Seymur Fətəliyev bildirdi ki, Nizami Gəncəvi bütün dünyada fəlsəfi düşüncənin təkamülünə, ədəbi ənənənin inkişafına təsir edən şairdir. Qeyd edib ki, şairin əsərlərindəki ideyalar dünyanı müdrikliyə, barışa çağırır.

Sonra Kembriç Universitetinin Asiya və Orta Şərq araşdırmaçıları fakültəsinin professoru Kristin van Rumbek, ABŞ-ın Princeton Universitetinin professoru Maykl Barri və Bakı Slavyan Universitetinin professoru Rəhilə Qeybullayeva böyük şair və mütəfəkkirin yaradıcılığına dair, o cümlədən “Xəmsə”dəki qadın obrazları ilə bağlı araşdırmalarından söz açdılar.

Şəhid musiqiçinin xatirəsi yad olundu

Sentyabrın 27-si Anım Günündə Musiqi Mədəniyyəti Dövlət Muzeyində Bakı Musiqi Kollecinin birgə təşkilatçılığı ilə “Şəhidlər ölməz, Vətən bölünməz!” adlı tədbir keçirildi.

Vətən müharibəsi şəhidi, tuba ifaçısı Tamerlan Mahmudova həsr edilən tədbirdə əvvəlcə Azərbaycan Dövlət Nəfəs Alətləri Orkestrinin ifasında Dövlət himnimiz səsləndirildi. Şəhidlərimizin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla anıldı, Tamerlan Mahmudova həsr edilən videoçarx nümayiş olundu.

Musiqi Mədəniyyəti Dövlət Muzeyinin direktoru, Əməkdar mədəniyyət işçisi Alla Bayramova tədbiri açaraq ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda canlarını fəda edən əsgər və zabitlərimizə dərin hörmət və ehtiramdan danışdı. Bildirdi ki, Prezident İlham Əliyevin 2 dekabr 2020-ci il tarixli sərəncamı ilə 27 sentyabr ölkəmizdə Anım Günü kimi qeyd edilir.

Muzeyin şöbə müdiri Xanım Abdinova çıxış edərək Vətən müharibəsində hərbiçilərimizin qəhrəmanlığından danışdı. Bildirdi ki, Vətən müharibəsi şəhidi Tamerlan Fuad oğlu Mahmudov 1995-ci ildə anadan olub. O, kiçik yaşlarında hər iki valideynini itirib. Xəzər rayonu Mərdəkan qəsəbəsindəki 2 sayılı internatda böyüyüb və təhsil alıb. 18

oktyabr 2020-ci il tarixində şəhidlik zirvəsinə yüksəlib. Ölkə başçısının sərəncamları ilə ölümündən sonra “Vətən uğrunda”, “Füzulinin azad olunmasına görə” və “Laçının azad olunmasına görə” medallarına layiq görüldü.

Musiqi Kollecinin direktoru, Əməkdar incəsənət xadimi, professor Nazim Kazimov Tamerlan Mahmudovun qısa və şərəfli ömür yolundan danışdı. Diqqətə çatdırdı ki, o, istedadlı musiqiçi, zirək bir gənc idi. Uşaq yaşlarından musiqiyə marağa göstərirdi. Təhsilini Mərdəkan qəsəbəsindəki 2 nömrəli internat məktəbində davam etdirib. Çünki seçdiyi nəfəsli musiqi alətlərindən olan tuba ifaçılığı ancaq bu məktəbdə tədris edilirdi. Müəllimi, Uşaq nəfəsli alətlər orkestrinin dirijoru Rafael Əzimovdan sənətin sirlərini öyrənib. 2011-ci ildə Dövlət Sərhəd Xidmətinin Nümunəvi hərbi orkestrinə musiqiçi kimi qəbul olunub. 2013-cü ildə hərbi xidmətə yollanıb. Qayıtdıqdan sonra da müxtəlif hərbi orkestrlərdə fəaliyyət göstərirdi. Ancaq o, musiqi təhsilini davam etdirmək istəyirdi. 2016-cı ildə Sumqayıt Musiqi Kollecinə tuba ifaçılığı üzrə qəbul olunan Tamerlan respublika, eləcə də müxtəlif səviyyəli beynəlxalq müsabiqələrdə uğurla çıxış edib, diplomlara layiq görüldü.

Azərbaycan Dövlət Nəfəs Alətləri Orkestrinin bədii rəhbəri, Əməkdar incəsənət xadimi Əlibala Rzayev və tələbə yoldaşları şəhidlə bağlı xatirələrini bölüşdülər, ruhuna rəhmət oxudular.

Çıxışlardan sonra Azərbaycan Dövlət Nəfəs Alətləri Orkestrinin ifasında Tamerlan Mahmudovun vaxtilə ifa etdiyi mahnılardan ibarət musiqi proqramı təqdim edildi.

Sonda şəhid musiqiçinin xalası Esmira İsmaylova ailələri adından tədbirin iştirakçı və təşkilatçılara öz təşəkkürünü bildirdi.

Savalan FƏRƏCOV

Anım Günüə həsr olunan “Misilsiz cəsarət” adlı sərgi açıldı

əvvəli səh. 1-də

Tədbirdə əvvəlcə Azərbaycanın Dövlət Himni səsləndirildi. Sonra ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda canını fəda edən şəhidlərin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olundu.

Azərbaycan Dövlət Rəsm Qalereyasının direktoru Qalib Qasımov çıxış edərək sərginin təşkilində əməyi keçən təşkilatlara minnətdarlığını bildirdi. Direktor qeyd etdi ki, müzəffər Ali Baş Komandanın rəh-

bərliyi altında igid oğullarımız 44 gündə 44 ilə bərabər bir qəhrəmanlıq göstərdilər. Vətən torpaqlarını işğaldan qurtaran, bizə Qələbə bəxş edən şəhidlərimizin əziz xatirəsi qəlbimizdə hər zaman yaşayacaq.

Bildirildi ki, rəsamlar sərgiyə böyük maraqla yanaşıblar. Təqdim olunan əsərlər işlənmə texnikası, kompozisiyası və rəng baxımından müxtəlifdir. Sərgidə həm gənc, həm də yaşlı rəsamların ümumi-likdə 50 əsəri nümayiş olunur.

Sonra iştirakçılar sərgi ilə tanış oldular.

Sərginin açılış mərasimində şəhid Rəcəb Məmmədovun ailə üzvləri də iştirak edirdi. Qəhrəmanın bacısı Ayten Rəcəbovanın, qardaşı da daxil olmaqla, şəhidlər silsiləsindən əsərləri sərgidə yer alır.

Tədbirin sonunda Ayten Rəcəbova sərgidə iştirakına görə “ASAN Könüllülük Məktəbi” tərəfindən diplomla təltif edildi.

LALƏ

“Azərbaycan 44 gün ərzində möhtəşəm dastan yazdı”

TÜRKSOY-un media mükafatçıları Şuşa şəhərinə səfər ediblər

Sentyabrın 26-da Mədəniyyət Nazirliyi və Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatının (TÜRKSOY) birgə təşkilatçılığı ilə “TÜRKSOY Media Mükafatı” ilə təltif olunan yerli və xarici KİV təmsilçiləri Şuşa şəhərinə səfər ediblər.

Mədəniyyət Nazirliyi Aparatının rəhbəri Vasif Eyvazadə, Türkiyənin Trabzon Ortahtan Bələdiyyəsinin başqanı Ahmet Metin Genç, nazirliyin və TÜRKSOY-un məsul nümayəndələrinin də iştirak etdiyi səfər zamanı media təmsilçiləri Azərbaycanın mədəniyyət beşiyi olan Şuşanın tarixi-mədəni irsi, 28 ildən artıq davam etmiş erməni işğalı dövründə dağıdılıb talan edilmiş tikililər, vandalizmə məruz qalmış abidələr, məscidlər, eləcə də Şuşanın işğaldan azad edilməsindən sonra başlanan quruculuq işləri ilə tanış olublar.

Yerli və xarici media təmsilçiləri şəhərin mərkəzi meydanı – “Bazarbaşı”-ni, erməni vandalizminə məruz qalmış “güllələnmiş heykəllər”i – Üzeyir Hacıbəylinin, Xurşudbanu Natəvanın, Bülbülün bustlərini, 2021-ci il iyunun 15-də Azərbaycan və Türkiyə prezidentləri tərəfindən

tarixi Şuşa Bəyannaməsinin imzalandığı məkanı, Natəvanın evini, “Xan qızı bulağı”-nı, Şuşa qalasının girişi olan Gəncə qapısını, Aşağı Gövhər ağa və Yuxarı Gövhər ağa məscidlərini, Cıdır düzünü, bu ilin avqustunda bərpa edildikdən sonra açılışı keçirilən Molla Pənah Vaqifin məqbərəsini, Bülbülün Ev-Muzeyini və digər yerləri ziyarət ediblər.

Qarabağın incisi olan qədim Şuşanın tarixi, mədəniyyəti, dahi şəxsiyyətləri və bu gün ölkə rəhbərliyinin tapşırığı ilə burada aparılan genişmiqyaslı quruculuq işləri, şəhərin tarixi görkəminin, zəngin mədəni irsinin bərpası ilə bağlı həyata keçirilən layihələr barədə media nümayəndələrinə ətraflı məlumat verilib.

Qeyd edək ki, “TÜRKSOY Media Mükafatı” 2020-ci il üzrə 44 günlük Vətən müharibəsi dövründə yaşanan hadisələri, Azərbaycanın haqq işini, Qarabağ həqiqətlərini dünya ictimaiyyətinə obyektiv çatdıran və yayımlayan yerli və xarici media təmsilçilərinə verilib. Mükafata Azərbaycan, Türkiyə, Qazaxıstan, Xorvatiya, Özbəkistan və Qırğızıstandan KİV təmsilçiləri, o cümlədən bu il iyunun 4-də Kəlbəcər rayonu ərazisində minə partlaması nəticəsində şəhid olmuş

azərbaycanlı jurnalistlər Məhərrəm İbrahimov və Sirac Aboşov layiq görülüb.

“Şuşanın mədəniyyət paytaxtı olmaq şərəfini dünyaya çatdıracağıq”

Biz TÜRKSOY-un media mükafatçıları ilə birlikdə Şuşadayıq. Vətən müharibəsi dövründə yaşanan tarixi hadisələri dünya ictimaiyyətinə obyektiv çatdıran və yayımlayan media təmsilçilərinin Azərbaycanla gəlib, bu mükafatı aldıqdan sonra Şuşanı görmədən getmələri doğru olmazdı. Odur ki, öz proqramımıza Vətən müharibəsinin Zəfər zirvəsi olan Şuşaya səfəri daxil etdik. Prezident İlham Əliyev Şuşanı Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı elan edib. Şuşanı gözümüzlə görmək, bir il ərzində burada görülməli quruculuq işləri ilə tanış olmaq üçün buradayıq. Türkiyə, Qazaxıstan, Xorvatiya, Özbəkistan və Qırğızıstandan olan jurnalistlər azad olunmuş əraziləri, erməni vandalizminin izlərini gördülər.

Azərbaycanın TÜRKSOY-dakı təmsilçisi Elçin Qafarlı bu sözləri Şuşada jurnalistlərə açıqlamasında deyib.

Vətən müharibəsi iştirakçılarına qayğı

Daha bir qazi işlə təmin olunub

Vətən müharibəsinin iştirakçısı Rəuf Yasər oğlu Salayev Mədəniyyət Nazirliyi yanında Mədəni İrsin Qorunması, İnkişafı və Bərpası üzrə Dövlət Xidmətinin Salyan regional idarəsinin Lənkəran rayonu üzrə baş mütəxəssis-abidə mühafizəçisi vəzifəsinə işə götürülüb.

Bununla əlaqədar Dövlət Xidmətinin rəisi Azad Cəfərlı qəhrəman döyüşçünü qəbul edib, ona gələcək fəaliyyətində uğurlar arzulayıb.

Qeyd edək ki, Rəuf Salayev 44 günlük İkinci Qarabağ müharibəsində Füzuli, Cəbrayıl, Zəngilan və Qubadlı rayonları istiqamətində gedən döyüşlərdə iştirak edib. Azərbaycan Prezidentinin müvafiq sərəncamları ilə “Cəbrayılın azad olunmasına görə”, “Qubadlının azad olunmasına görə” və “Cəsur döyüşçü” medalları ilə təltif edilib.

Lənkəran Regional Mədəniyyət İdarəsi Astara rayon Heydər Əliyev Mərkəzində Vətən müharibəsi qazisi Rəuf Əsədullaevlə gənclərin görüşü keçirilib. Milli Məclisin deputatı Rəşad Mahmudovun da iştirak etdiyi görüşdə bildirilib ki, qəhrəman qazi düşmənin 7 tankını məhv edib.

Ağstafa Regional Mədəniyyət İdarəsi Ağstafa rayon Heydər Əliyev Mərkəzində şəhid ailələri, qazilər və müharibə iştirakçıları ilə görüş keçirilib. Rayon 2 nömrəli tam orta məktəbin 4-cü sinif şagirdləri Ağstafa rayon Heydər Əliyev Mərkəzində “Demir yumruq” filmini izləyiblər. Rayon Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyinin əməkdaşları Vətən müharibəsi şəhidi Rusif Quliyevin məzarını ziyarət edib, ailəsinə baş çəkiblər. Rayon MKS və 1 saylı Folklor evi birgə şəhid ailəsi ilə “Tarix yazan qəhrəmanlar unudulmur” adlı görüşü keçirib.

Qazax rayon Mədəniyyət Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə “Şəhid qanı ilə suvarılan torpaq Vətəndir” adlı dəyirmi masa təşkil edilib. Qazax Dövlət Rəsm Qaleresində “Şəhidlər ölməz, Vətən bölünməz” başlığı altında dərnək üzvlərinin əl işlərindən ibarət sərgi keçirilib. Tovuz rayon Mərkəzi Kitabxanası və filiallarının əməkdaşları Vətən müharibəsi şəhidləri Nəcməddin Bədirov, Asim Əliyev, Ceyhun Mirzəyev, Vahid Qurbanov, Xəyal Şəkerov, Hüseyn Əliyev və başqalarının məzarlarını ziyarət edib, önünə gül dəstələri qoyublar.

Bərdə Regional Mədəniyyət İdarəsinin rəisi İlyas Hacıyev və mədəniyyət işçiləri Tərtər rayonunda Vətən müharibəsi şəhidlərinin xatirəsi ilə bağlı ağacəkmə aksiyasında iştirak ediblər. 500-ə yaxın ağac ekilib. Regional idarənin rəhbərliyi Tərtər rayonunda şəhid ailələrini və qaziləri ziyarət edib, onların keçdiyi həyat və döyüş yolundan, göstərdikləri qəhrəmanlıq nümunələrindən danışdı.

Biləsuvar Regional Mədəniyyət İdarəsi Neftçala Rayon Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyinin, rayon Mədəniyyət Mərkəzinin və Dövlət Rəsm Qaleresiyasının əməkdaşları Vətən müharibəsinin qəhrəmancasına şəhid olmuş Samid Əsgərovun ailəsinə baş çəkiblər.

Zəfərə gedən yolun başlandığı gün

Ərazi bütövlüyümüzə, 30 ilə yaxın işğal altında qalmış Qarabağımıza qovuşduğumuz Vətən müharibəsinin bir ili tamam oldu. 27 sentyabr – Anım Günü ölkəmizdə və xaricdə böyük kədər və qürurla qeyd olundu, şəhidlərimizin xatirəsi yad edildi. Öləmətdər gün münasibətilə bölgələrdə fəaliyyət göstərən mədəniyyət müəssisələrində müxtəlif tədbirlər keçirilib.

Ağdaş Regional Mədəniyyət İdarəsi, rayonun Təhsil, Gənclər və idman idarələrinin birgə təşkilatçılığı ilə Ağdaş şəhərinin mərkəzində Şəhidlərin xatirə kompleksi önündə yürüş-flaşmob keçirilib, sonra şəhərdəki Şəhidlər xiyabanı ziyarət olunub. Ağdaş rayon Heydər Əliyev Mərkəzində Anım Gününe həsr olunmuş tədbir, rayon Mərkəzi Kitabxanasında Vətən müharibəsi şəhidi, polkovnik-leytenant Atəm Əliyevin ailəsi və qazi Murad Səfəraliyevlə görüş keçirilib.

Zərdab rayon Mərkəzi Kitabxanasının əməkdaşları şəhidlərin məzarlarını ziyarət ediblər. Rayon Heydər Əliyev Mərkəzinin kollektivi Vətən müharibəsinin şəhid mayoru Rəhim Hüseynovun xatirə kompleksini ziyarət edib. Göyçay Rayon Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyində “Qələbəmizin sönməz ulduzları – Azərbaycan əsgəri” adlı tədbir keçirilib.

Masallı Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Aybəniz Qafarova və Masallı Regional Mədəniyyət İdarəsinin rəisi Bəxtiyar Qılıncov Vətən müharibəsi şəhidləri Sübhan Həsənov və Elgün Mikayıllının ailələrinə baş çəkib, valideynlərin kədərinə şərik olduqlarını ifadə ediblər. Masallı rayon Heydər Əliyev Mərkəzinin əməkdaşları Vətən müharibəsi şəhidləri Cavad İbadov, Araz Seyfullayev, Zeynal Şahmüseyinli, Sübhan Həsənov, Rafael Hüseynov və Elvin Əzizovun məzarlarını ziyarət ediblər. Heydər Əliyev Mərkəzində “Yarımçıq xatirələr” (rej. Elxan Cəfərov, 2015) bədii filmi nümayiş olunub. Mərkəzdə həmçinin “Demir yumruq” adlı dəyirmi masa keçirilib. Regional idarənin rəisi Bəxtiyar Qılıncov çıxışında Vətən müharibəsi haqqında danışdı, şəhidlərimizin xatirəsini unudulmaz olduğunu nəzərə çatdırıb. Masallı Rayon Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyində keçirilən anım tədbirində rayon İcra Hakimiyyətinin əməkdaşları, Vətən müharibəsi iştirakçısı Nurlan Muradov, muzeyin direktoru, Əməkdar mədəniyyət işçisi Əntiqə Tağıyeva və I Qarabağ müharibəsi iştirakçısı Nahid Rəhimov çıxış ediblər.

Yardımlı rayon Heydər Əliyev Mərkəzində “Zəfərimizin memarları” mövzusunda tədbir keçirilib. Rayonun mədəniyyət işçiləri Şəhidlər xiyabanını ziyarət edib, qəhrəmanların məzarı üstünə gül dəstələri qoyublar. Sonra MKS-də dəyirmi masa təşkil olunub. Regional idarənin Yardımlı rayonu üzrə nümayəndəsi Ayaz Əliyev, Mərkəzi Kitabxananın direktoru Rahim Səfərov və Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyinin direktoru Əli İsgəndərovun çıxışları dinlənib.

Sumqayıt Regional Mədəniyyət İdarəsi Sumqayıt Dövlət Rəsm Qaleresiyasının təşkilatçılığı ilə Nəsimi adına mədəniyyət və istirahət parkında “Gənc qalib” adlı rəsm sərgisi keçirilib. Sərgidə yeniyetmə və gənc rəssamların əl işlərindən ibarət 20-yə yaxın əsər nümayiş etdirilib.

Quba rayon MKS-nin II Nügedi kənd kitabxanası şəhidlərimizin fotolarından ibarət sərgi təşkil edib. MKS-nin Alekseyevka kənd kitabxanası və Folklor evinin əməkdaşları tərəfindən Vətən müharibəsi şəhidi Ülvü Məmmədovun məzarı və şəhidin adını daşıyan bulaq ziyarət olunub. Əski İqrir kənd kitabxanası “Tarix yazan Ordumuz” mövzusunda tədbir təşkil edib. Paşaoba kənd kitabxanası Vətən müharibəsi şəhidi Əsgər Əhmədovun və Birinci Qarabağ müharibəsində şəhid olmuş Mehman Zöhrabovun məzarlarını ziyarət ediblər. MKS-nin Qımlı kənd və Qonaqkənd qəsəbə kitabxana filiallarının əməkdaşları da şəhidlərin məzarlarını ziyarət edərək qəhrəmanların ruhuna ehtiramlarını bildiriblər.

Sabirabad Regional Mədəniyyət İdarəsinin rəisi Fərid Qurbanzadə və idarənin əməkdaşları tərəfindən Vətən müharibəsi şəhidləri Şahin Hümətov, Elton Mirzəyev və Əfsun Hüseynovun ailələri ziyarət edilib.

Sabirabad rayon Mədəniyyət Mərkəzində Anım Günü ilə əlaqədar keçirilən tədbirdə öncə II Qarabağ müharibəsində həlak olan sabirabadlı şəhidlərin əziz xatirəsinə ithaf olunmuş videolar nümayiş etdirilib. Daha sonra Mədəniyyət Mərkəzinin A.İsgəndərov adına Xalq teatrı “Şəhidlik əbədiyyət zirvəsidir” adlı ədəbi-bədii kompozisiya təqdim olunub.

Kürdəmir Regional Mədəniyyət İdarəsi Kürdəmir rayon Heydər Əliyev Mərkəzi və rayon Gənclər və İdman İdarəsinin birgə təşkilatçılığı ilə “Torpaq uğrunda ölən vətəndir” mövzusunda anım tədbiri keçirilib. Tədbirdə “Zəfərin sıra nəfərləri” sənədli filmi nümayiş olunub.

İmişli rayon Mədəniyyət Mərkəzində Vətən müharibəsinin şəhid giziri Nemət Cavadlının xatirəsinə həsr olunmuş tədbir keçirilib. Çıxışlardan sonra ssenarisi mərkəzin metodisti Yeganə Güllayevaya məxsus olan “Ön uca zirvədə” adlı tamaşa və İmişli rayon Mədəniyyət Mərkəzinin yaradıcı kollektivi tərəfindən lentə alınmış “Qara qartal” sənədli filmi nümayiş etdirilib.

Xocavənd rayon Mədəniyyət evi və Mərkəzi Kitabxanasının bir qrup əməkdaşı Vətən müharibəsi şəhidi Elzamin Tağıyevin ailəsi ilə görüşüb.

Şəki Regional Mədəniyyət İdarəsinin əhatə etdiyi Rəşid bəy Əfəndiyevin Şəki şəhərindəki ev-muzeyində “27 sentyabr II Vətən müharibəsinin başlanmasından bir il keçir” başlığı altında dəyirmi masa təşkil olunub.

Qax rayon Heydər Əliyev Mərkəzi və şəhər 2 saylı kitabxanasının birgə təşkilatçılığı ilə II Qarabağ müharibəsinin qaziləri ilə görüşü keçirilib. Regional idarənin Qax rayonu üzrə nümayəndəliyinin işçiləri II Qarabağ müharibəsinin qazisi Elyar Məhəmmədovun ailəsinə baş çəkib, maddi və mənəvi dəstək olublar. Balakən rayon MKS-də “Torpaq uğrunda ölən vətəndir” adlı dəyirmi masa keçirilib.

Balakən rayon Qaravəli kənd Diyarşünaslıq evinin əməkdaşları II Qarabağ müharibəsi şəhidi Fuad Şabanovun məzarını ziyarət ediblər.

Ağcabədi Regional Mədəniyyət İdarəsi Ağcabədi Rayon Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyində Azərbaycan Yazıçılar Birliyi (AYB) tərəfindən hazırlanan “Qarabağ dastanı, otuz ilin həsrəti – 44 günün Zəfəri” kitabının təqdimatı olub. Kitabın Vətən müharibəsində qazandığımız böyük Qələbəyə təhənnüs verildi. Ağcabədi rayon MKS-nin Mərkəzi Kitabxanasında “30 ildən 44 günə qəhrəmanlıq salnaməsi” başlığı altında tədbir təşkil olub. Tədbirdə müxtəlif başlıqlarda fotostendler, “Qarabağ tarixi yurdlumuzdur” adlı kitab və “Uşaq oxucuların müharibə mövzusunda əl işləri” adlı rəsm sərgiləri nümayiş olub.

Hazırladı: N.MƏMMƏDLİ

Azərbaycan musiqisinin tədqiqinə həsr olunan ömür

Akademik Zemfira Səfərovanın yeni nəşr olunmuş kitablarının təqdimatı

Sentyabrın 24-də Üzeyir Hacıbəyli XIII Beynəlxalq Musiqi Festivalının çərçivəsində Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqında (ABİ) daha bir tədbir – görkəmli musiqişünas, AMEA-nın Memarlıq və İncəsənət İnstitutunun şöbə müdiri, akademik Zemfira Səfərovanın yeni nəşr olunmuş “Şuşa Azərbaycanın musiqi qəlasıdır” (Azərbaycan və rus dillərində) kitabı, “Türk dünyasının musiqi ulduzu – Üzeyir Hacıbəyli” (türk dilində) monoqrafiyasının təkrar nəşri və onun rəhbərlik etdiyi işçi qrup tərəfindən hazırlanan “Azərbaycanın musiqi tarixi” çoxcildliyinin V cildinin təqdimatı keçirildi.

Mədəniyyət Nazirliyi, AMEA və ABİ-nin birgə təşkilatçılığı ilə gerçəkləşən tədbiri itti faqın sədri, Xalq artisti Fıraqiz Əlizadə açaraq bildirdi ki, zəngin proqram olan Üzeyir Hacıbəyli XIII Beynəlxalq Musiqi Festivalında da çox maraqlı əsərlər səsləndirildi. Şübhəsiz ki, tarixi Qələbədən sonra keçirilən bu festival yeni-yeni əsərlərin yaranmasına təkan verəcək.

Fıraqiz Əlizadə Zemfira Səfərovanın yeni nəşr olunan əsərlərini musiqi irsimiz üçün çox dəyərli sərvət kimi səciyyələndirdi. Qeyd etdi ki, kitablarda musiqi mədəniyyətimiz barədə dolğun məlumatlar yer alıb: “Mədəniyyət beşiyi Şuşa şəhərinin əsasının qoyulmasının 270 illiyinə həsr edilən “Şuşa Azərbaycanın musiqi qəlasıdır” kitabını müəllif tək musiqişünas kimi deyil, həm də yazar olaraq qələmə alıb.

Alimin 2016-cı ildə Türkiyədə çap olunan “Türk dünyasının musiqi ulduzu – Üzeyir Hacıbəyli” kitabı böyük maraq doğurub. Ona görə də ikinci dəfə nəşr etmək qərarına gəldik”.

ABİ-nin sədri çıxışının sonunda Zemfira Səfərovanın itti faqın “Üzeyir Hacıbəyli medalı”na layiq görüldüyünü dedi və medalı alimə təqdim etdi.

Bu mükafatın onun üçün gözənlilməz olduğunu deyən akademik qeyd etdi ki, Üzeyir Hacıbəyli ilə bağlı mükafatlar ona çox əzizdir.

AMEA-nın vitse-prezidenti, Milli Məclisin deputatı, akademik İsa Həbibbəyli çıxışında bildirdi ki, Zemfira Səfərovanın seçdiyi mövzular həm də Qarabağın tarixini özündə əks etdirir:

“O, 60 ildən çoxdur ki, elmi tədqiqatla məşğul olur. Demək olar ki, həyatını Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası ilə bağlayıb. Deyərdim ki, o, Azərbaycanda musiqi mənbəşünaslıq elminin əsasını qoyub. O həm də tarixçilik və salnaməçilik istiqaməti üzrə məhsuldar işlər görüb. Zemfira Səfərovanın musiqi tarixinə həsr etdiyi bu kitabları yüksək qiymətləndiririk”.

AMEA-nın Memarlıq və İncəsənət İnstitutunun direktoru, akademiyanın müxbir üzvü Ortağın Salamzadə musiqişünas alimin rəhbərliyi və gərgin əməyi sayəsində başa gələn kitabların əhəmiyyətindən danışdı. Bildirdi ki, “Azərbaycanın musiqi tarixi” çoxcildliyinin V cildi respublikamızın müstəqillik dövrünün musiqisinə,

bu dövrdə yaşayan bəstəkarların həyat və yaradıcılığına həsr edilib. Çıxışlardan sonra məruzələr dinlənilədi. Əməkdar incəsənət xadimi, sənətsünaslıq üzrə elmlər doktoru, professor Təriyel Məmmədov “Azərbaycan musiqi tarixi və müasirlik”, Əməkdar mədəniyyət işçisi, sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, professor Ülker Talıbzadə “Hacıbəyli düşəsi akademik Zemfira Səfərovanın yaradıcılığında”, Bakı Musiqi Kollecinin və Bülbül adına Orta-İxtisas Musiqi Məktəbinin müəllimi Raya Abbasova “Şuşa Azərbaycanın musiqi qəlasıdır” mövzusunda məruzə etdilər.

Akademik Zemfira Səfərova çıxış edərək tədbirin təşkilatçılarına və iştirakçılara dərin təşəkkürünü bildirdi.

Sonda musiqi proqramı təqdim edildi. Qədim musiqi alətləri ansamblının (bədi rəhbər - Xalq artisti Munis Şərifov) müşayiəti ilə Xalq artisti Gülnaz İsmayilova (soprano) və beynəlxalq müsabiqələr laureatı Fəqan Həsəni (piano) Üzeyir Hacıbəylinin “Koroğlu” operasından Nigarın ariyası, “Arşın mal alan” operettasından Gülcöhrənin ariyası və “Sənsiz” romansını, Vəqif Mustafazadənin “Mərt” əsərini ifa etdilər. Çıxışlar alqışlarla qarşılandı.

Savalan FƏRƏCOV

təmov, beynəlxalq müsabiqələr laureatları Tofiq Zeynalov, Günel Binnətli, Adelin Öztürk, Kənan Rəhmənzadə dünya klassiklərinin populyar opera və operettalarından parçaları səsləndirdilər.

Proqramda milli bəstəkarlıq məktəbi nümunələrinə də yer verilmişdi. Üzeyir Hacıbəylinin “Arşın mal alan” operettasından Əsgərin ariyası, həmçinin Vəli və Tellinin dueti, bəstəkarın “Səvgili canan” romansı musiqili gecəyə xüsusi rəng qatdı.

Tofiq Quliyevin “Lirik mahını”sının ardınca konsert proqramına Müslüm Maqomayevin “Baharlı yurdum, Azərbaycan” mahnısı ilə yekun vuruldu.

İstədadlı vokalçı və pedaqoq İlham Nəzərovun tərtib etdiyi konsert (konsertmeyster-lahə İsmayilova) klassik musiqi həvəskarları tərəfindən alqışlarla qarşılandı.

HƏMİDƏ

Festivalın son konserti

Musiqi bayramının yekun akkordlarını “cadeNZa” orkestri vurdu

mi 2016-cı ildə yaradılıb. Həmin dövrdən etibarən bir sıra yerli və beynəlxalq festivallarda çıxış edib. Kollektiv bu ildən orkestr

şəklində fəaliyyət göstərməyə başlayıb və bu formatda ilk dəfə Üzeyir Hacıbəyli XIII Beynəlxalq Musiqi Festivalına qatılıb.

NURƏDDİN

Musiqisevərlərə zəngin təəssürat bəxş edən Üzeyir Hacıbəyli festivalı başa çatdı. Uzun fasilədən, pandemiya qadağalarından sonra kütləvi tamaşaçının teatr-konsert salonlarında yenidən bir araya gəldiyi festival sayəsində həm maraqlı və peşəkarlıqla hazırlanan yeni konsert proqramlarını izlədik, həm də klassik opera nümunələrindən zövq aldık.

Festivalın sonuncu günü – Dövlət Akademik Opera və Bənteyabrın 24-də Azərbaycan let Teatrının səhnəsində Cüzep-

Tarixi mənbə və nümunələr əsasında hazırlanan milli geyimlərə baxış keçirilib

Geyim mədəniyyəti maddi mədəniyyətin ən mühüm sahələrindən biridir. Mədəniyyət Nazirliyinin təşəbbüsü ilə “İnkişaf Korporasiyası” QSC tərəfindən tarixi mənbə və nümunələr əsasında müvafiq araşdırmalar aparılmaqla Azərbaycan milli geyim standartları hazırlanıb.

Mədəniyyət nazirinin birinci müavini Elnur Əliyev və “İnkişaf Korporasiyası”nın icraçı direktoru Vüsal Qasimov hazırlanan milli geyim standartları ilə tanış olublar.

Mədəniyyət nazirinin birinci müavini Elnur Əliyev bildirib ki, zəngin tarixə malik olan, XX əsrin əvvəllərinə qədər böyük bir inkişaf yolu keçmiş milli geyimlərimiz dövrün və siyasi quruluşun dəyişməsi, Avropa mədəniyyətinin məişətimizə sirayət etməyə başlaması ilə tarixə qovuşaraq indi əsasən muzey kolleksiyalarında saxlanılır.

Son dövrlər etnodəbin gündəmə gəlməsi ilə aktuallaşan milli geyimlərimiz əksər hallarda öz orijinal formasından tamamilə fərqli əlavə və dəyişikliklərə məruz qalır. Bu isə çox mənfi bir tendensiya olmaqla, gənclərin milli geyimlərlə bağlı yanlış məlumatlanmasına gətirib çıxarır, eyni zamanda hər an maddi-mənəvi dəyərlərimizi mənimləməyə hazır olan qonşular üçün fürsət verir. Odur ki, maddi mədəniyyətin ən mühüm atributlarından biri olan milli geyimlərin yad əllərə düşməsinin, başqa millətlər tərəfindən özününküləşdirilməsinin qarşısını almaq üçün onun düzgün öyrənilməsi və təbliği çox vacibdir.

Sonda qeyd olunub ki, geyim mədəniyyətimiz dünyaya səsalan xalçalarımız və muğam sənətimiz qədər zəngin və qədimdir, türk xalqlarının dünya mədəniyyətinə bəxş etdiyi böyük töhfələrdəndir. Bu sərvətlərlə fəxr etmək mənəvi haqqımız, onu öyrənil-öyrətmək, gələcək nəsillərə sağlam və toxunulmaz şəkildə ötürmək isə borcumuzdur.

BXA ilə Rus Balet Akademiyası arasında əməkdaşlıq

Bakı Xoreoqrafiya Akademiyasının (BXA) bədii rəhbəri, Əməkdar artist Nailə Məmməd-zadə Sankt-Peterburq şəhərinə işgüzar səfəri zamanı V.Vaqanova adına Rus Balet Akademiyasının rektoru, Rusiyanın Xalq artisti Nikolay Siskaridze ilə görüşüb.

Görüş zamanı iki təhsil ocağı arasında əməkdaşlıq məsələləri müzakirə edilib. Cari tədris ilində BXA-nın müəllimlərinin Rus Balet Akademiyasında peşə və təcürbələrinin artırılması məqsədilə kursların təşkil edilməsi barədə razılıq əldə edilib. Həmçinin tərəflər qarşılıqlı yaradıcılıq planları və təlim proqramı ilə bağlı mövzular, BXA-ya növbəti illərdə qəbul zamanı imtahan komissiyasında Rusiya Balet Akademiyasının nümayəndəsinin iştirakı və s. məsələlərə dair fikir mübadiləsi aparıblar.

Nailə Məmməd-zadə Rus Balet Akademiyasında dərs prosesi və tələbələr üçün yaradılmış şəraitlə tanış olub. Nikolay Siskaridze imkan tapan kimi Bakıya səfər edəcəyini də qeyd edib.

“Söz” ədəbi layihəsində “İgidlərin sözü”

Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi, şairə Nigar Həsənzadənin təşəbbüsü ilə həyata keçirilən “Söz” ədəbi layihəsinin “İgidlərin sözü” adlı antologiyası işıq üzü görüb. Topluda Vətən müharibəsi iştirakçılarının şeirləri, esseləri yer alıb. Onların arasında döyüşlər zamanı qələmə alınan nümunələr də var.

Layihənin təqdimatı 6–10 oktyabrda keçiriləcək Bakı Beynəlxalq Kitab Sərgi-Yarmarkası çərçivəsində gerçəkləşəcək. Həmçinin əsgərlərimizin şeirləri öz ifalarında geniş oxucu kütləsinə təqdim ediləcək.

Kitabın ideya müəllifi Nigar Həsənzadə, redaktoru Aida Eyvazlı Göytürkdür.

L.AZƏRİ

Yenidən “Traviata” ilə

pe Verdinin məşhur “Traviata” operası nümayiş etdirildi. Tamaşaçılar arasında mədəniyyət naziri Anar Kərimov, digər rəsmilər, mədəniyyət və incəsənət xadimləri vardı. Zəldə pandemiya boş saxlanılan oturmaqlardan savayı bütün yerlər dolu idi. Bu mənada nümayiş “anlaşla keçdi” də deyə bilərik.

Dünya operasının incilərindən sayılan əsərin Bakı səhnəsində budəfəki nümayişində Violetta partiyasını beynəlxalq müsabiqələr laureatı, geniş səs diapazonuna malik məşhur polşalı vokalçı İvona Sobotka ifa edirdi. Onun tərəf-müqabili isə opera səhnəmizin istədadlı ifaçısı, Xalq artisti Samir Cəfərov (Alfredo) idi.

Dördpərdəli musiqi əsərində digər partiyaları Xalq artistləri Əli Əsgərov, Əkrəm Poladov, Əməkdar artistlər Cahangir Qurbanov, Səbinə Vahabzadə, Tural Ağasıyev, aktyorlar Mahir Tağızadə, Nina Makarova ifa edirdilər.

Tamaşanı Əməkdar artist, dirijorların beynəlxalq müsabiqələrinin laureatı Əyyub Quliyev idarə edirdi.

Musiqisevərlərə yaxşı tanış olan operada ən vacib element qəhrəmanların əsərin dramaturji xəttindən irəli gələn müxtəlifliyi vəziyyət və səs imkanlarının da tamaşaçıya ötürməkdir ki, vokalçılar bu işin öhdəsindən maharətlə gəldilər. Xüsusən də Violetta bizi çilgün və emosional ifa gedişləri ilə özünə ustalıqla,

özündə ilk taktlardan ram edə bildi.

Aleksandr Dümanın “Kameliyalı qadın” romanının motivləri əsasında yazılan və XIX əsrin ortalarından səhnələr dolayan “Traviata” yenə sənətsəvərləri ovsunlaya bildi. Biz peşəkar ifaçıların, dinamikası və səs imkanları ilə ustalaşmış vokalçılarının sayəsində “yolunu azmış qadın”ın arxasınca düşərək sona qədər gətdik. Gözəl və zəngin parıslı qadın (Violetta) və ona aşiq olmuş gənc (Alfredo) bizi mümkün, bəzən də zərərli hisslərin də güc və təsirinə inan-dıra bildilər.

Əsərin baş qəhrəmanları bizə maneələrle, qadağalarla dolu bəzən müşkül, bəzən də

mümkünsüz münasibətlərin – saf sevgi və məhəbbətin bütün zamanlarda qalib olacağı təəs-süratını yaratdılar. Xüsusən polşalı vokalçı ağır xəstəliyə düşər olan, müflisləşən, həyatı boş əyləncələrdə keçirib, son-da həqiqi məhəbbətlə rastlaşan Violettanın bəzən ürək qız hə-yəcanını, bəzən də qadağalara təslim çarəsiz qadın əzablarını ustalıqla göstərə bildirdi. Vokalçının səs texnikası və usta ifa maneraları ilə təqdimatı təqdi-relayiq idi.

Ümumiyyətlə, istər əsərin mü-kəmməl musiqi həlli, zəngin çə-tirliliği, istərsə də əsas və digər partiyaların ifaçılarının ustalığı bizi yenidən klassik opera musi-qisinin ölməzliyinə və tamaşaçını uzun zaman təsirində saxlamaq imkanına yenidən inandırır...

H.NİZAMİQIZI

Sanki toyuna hazırlaşdı...

Xalqımıza şanlı Gələbə, əbədi qürur yaşadan Vətən müharibəmizin bir ili tamam oldu. Əsir torpaqlarımız uğrunda minlərlə hərbcimiz canını fəda elədi, qazi ünvanı aldı. Ərazi bütövlüyümüz yolunda şəhidlik zirvəsinə ucalan qəhrəmanlardan biri də İsmayıl Elçin oğlu Qədirlidir.

2017-ci ildə hərbi xidmətə yollanan İsmayıl burada məsuliyyət və bacarığı ilə özünə hörmət qazanır. Hərbi xidməti başa vurduqdan sonra Ədliyyə Nazirliyi sistemində işləməyə başlayır.

27 sentyabr 2020-ci il... 30 ilə yaxın düşmən işğalı altında qalan torpaqlarımızın azad olunması zamanı gəlib çatır. İsmayıl evdən xəbərsiz adını könüllülər siyahısına yazdırmaq üçün rayona gəlir. Hər dəfə ailəsi ilə əlaqə saxlayanda ilk sualı bu olur: "Mənə görə gələn olmayıb?". Hər dəfə də "yox" sözünü eşidəndə təəccüblə deyirdi ki, necə olur hamını aparırırlar mənə hələ çağırmaıyıblar. Oktyabrın 9-da ön cəbhəyə yollanan İsmayıl Füzuli, Zəngilan, Qubadlı şəhərləri, Hadrut qəsəbəsi və Cəbrayılın yaşayış məntəqələri uğrunda gedən döyüşlərdə iştirak edir. Oktyabrın 28-də Xocavənd Zəngilanın yüksəkliyi uğrunda ağır döyüşdə şəhadətə yüksəlir.

Şəhidin anası Tamella Qədirova qeyd edir ki, oktyabrın 8-də İsmayıl mənə zəng vurub dedi ki, Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin Biləsuvar rayon şöbəsinəndən çağırırlar. Axsama kimi orada olmalıyam: "Axsam saat 8 idi. Evin həyatında qohumlarla birlikdə onu gözləyirdik. İsmayıl iş yoldaşları ilə gəldi. Sanki toyuna hazırlaşdı, uçmağa qanadı yox idi... Yemək stüffəsinə oturub tez-tələsik qalxdı. Hər dəqiqə telefona baxırdı ki, birdən hərbi komissarlıqdan zəng gələr. Oktyabrın 9-da cəbhəyə yola düşdü".

Tamella xanım söyləyir ki, aradan bir neçə gün keçəndən sonra oğlu ilə əlaqə saxlayıb: "Onun kefsiz danışdığını hiss edəndə nə olduğunu soruşdum. İsmayıl ilk olaraq hər şeyin yaxşı olduğunu söylədi. Amma mən inanmadım. Ana ürəyi hər şeyi hiss edə bilər. Yenidən nəyin baş verdiyini öyrənməyə çalışdım. İsmayıl dostunun şəhid olduğunu dedi. Çox sarsılmışdı. Daha sonra "Biləsuvarda görüşürük" deyib sağollaşdı. İsmayıl qorxmaz, vətənpərvər oğlan idi. Onun kimi bir övlad böyütdüyüm üçün fəxr edirəm. Şükürlər olsun ki, döyüş yoldaşları oğlunun və bütün şəhidlərimizin qisasını aldı. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin".

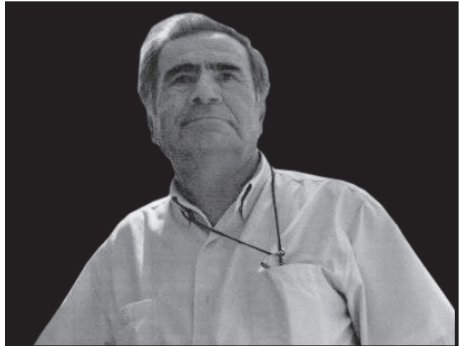
İsmayıl Qədirlî oktyabrın 28-də Biləsuvar qəbiristanlığında torpağa tapşırılıb. Ölkə başçısının müvafiq sərəncamları ilə ölümündən sonra "Vətən uğrunda", "Cəbrayılın azad olunmasına görə" və "Füzulinin azad olunmasına görə" medalları ilə təltif edilib.

Allah rəhmət eləsin.

NURƏDDİN

Əməkdar incəsənət xadimi, bəstəkar Adil Bəbirov vəfat edib

Azərbaycan musiqi mədəniyyətinə ağır itki üz vermişdir. Bəstəkar, Əməkdar incəsənət xadimi Adil Bəbirov sentyabrın 26-da, ömrünün 88-ci ilində vəfat etmişdir.

Adil Musa oğlu Bəbirov 1934-cü il fevralın 15-də Bakıda anadan olmuşdur. İlk musiqi təhsilini Aşef Zeynalı adına Musiqi Texnikumunun tar sinfində almışdır. Daha sonra Üzeyir Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasında (indiki BMA) bəstəkarlıq ixtisası üzrə təhsilini davam etdirərək, 1978-ci ildə bitirmişdir. 1978-ci ildən Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının üzvü olmuşdur.

A.Bəbirov uzun illər Azərbaycan Dövlət Televiziya və Radio Komitəsində baş səs rejissoru, habelə C.Cabbarlı adına "Azərbaycanfilm" Kinostudiyasında bəstəkar və səs rejissoru kimi çalışmışdır. Bununla yanaşı, pedaqoji fəaliyyətlə də məşğul olmuş, bir müddət Azərbaycan Dövlət Pedaqoji İnstitutunun Musiqi ifaçılığı kafedrasında müəllim işləmişdir.

Ötən əsrin 50-ci illərində yaradıcılığa başlayan Adil Bəbirov müxtəlif musiqi janrlarına müraciət etmişdir. "Yertutanlar" operettası, balet süitəsi, simfonik poema, piano üçün sonata, bir sıra kamera-instrumental əsərlərin, çoxlu sayda mahnıların müəllifidir.

Bəstəkar teatr və kino musiqisi sahəsində məhsuldar çalışmışdır. S.Vurğunun "İnsan", B.Vahabzadənin "Yollara izlər düşür", C.Cabbarlının "Aydın", V.Şekspirin "Kral Lir" pyeslərinin tamaşalarına, bədii ("Bağçada rahat yer", "Yurd yeri"), sənədli ("Azərbaycan ipəyi", "Böyük anda sadıqlıq") və cizgi ("Pəncə... Qulaq... Palaz... Tikan", "Sağ ol, dostum") filmlərinə musiqilər yazmışdır. O, həmçinin instrumental və vokal əsərlər bəstələmiş, xalq mahnılarını müxtəlif tərkibli ansambllar üçün işləmişdir. Onun "Prelüdi-skersino", "Ekspromt" və digər instrumental əsərləri müxtəlif ifaçıların ifasında məşhurlaşmış, tədris proqramlarına salınımışdır.

A.Bəbirovun yaradıcılıq irsində mahnı janrı xüsusi əhəmiyyətə malikdir. "Bilirsen özü", "Görüş gəl", "Könüllümüz", "Yaşa Qarabağım", "Yollar", "İncitmə məni", "Oyan", "Anam gəlini", "Ana laylası", "Mən anayam", "Həyat eşqi", "Bənövşə" və s. mahnıları tez-tez radio dalğalarında və televiziya ekranlarında səsləndirilərək, dinləyicilərin böyük rəğbətini qazanmışdır. Bəstəkarın mahnıların bir çox tanınmış müğənnilərin – Şövkət Ələkbərova, İslam Rzayev, Akif İslamzadə, İlhamə Quliyeva, Elxan Əhədzadə, Yaşar Səfərov, Elmira Rəhimova, Brilliant Dadaşova və başqalarının repertuarına daxil olmuşdur.

Son illər A.Bəbirov Kanadaya köçmüşdü. Orada həm pedaqoji fəaliyyətlə, həm də yaradıcılıqla məşğul olmuşdur. Uzun sürən xəstəlikdən sonra Kanadada vəfat etmişdir.

Adil Bəbirovun əziz xatirəsi onu tanıyanların və musiqisevərlərin qəlbində yaşayacaqdır.

Allah rəhmət eləsin.

6 yaddaş

İkinci Qarabağ müharibəsinin yenilməz qəhrəmanları, məğlubedilməz döyüşçüləri, sarsılmaz Azərbaycan ərənləri...

Bizi Zəfərə qovuşduran, bütün dünyaya güc və iradəmizi, ən vacib anda bir yumruğa çevrilib düşmən başını əzə biləcəyimizi göstərən qüdrətli xalqın müzəffər Ordusunun üzvləri idi onlar.

Bir il əvvəl bizlər "Ordumuz cəbhənin bütün istiqamətlərində irəliləyir" cümləsinə sevinəndə məhz o oğullar, məhz o igidlər bizi ağılımıza belə gəlməyəcək qısa zamanda Zəfərə, işğal altında inildəyən tarixi torpaqlarımıza qovuşdurdular. Təbii ki, savaşda qələbə itkisiz, qurbansız qazanılır. Azərbaycan yüzrlə Vətən oğlunu bağrına basdı, yenə yüzrlə ananın, atanın, bacının, qardaşın, övladın təsəllisinə, siğalçısına çevrildi.

Vətənin şəhadətlə, qurbanlarla qazandığı Zəfərin, daddığı vüsal şərbətinin bir baş qəhrəmanı da qazi adlı mücahidlərdir. Onlar bədənində, ruhunda, bütün varlığında savaşın ağrılarını, itkilərini, müharibənin ən amansız cizgilərini daşıyır. Ağır, çox ağır olar onlarla danışmaq, söhbətə cəhd etmək. Hər cümlələri, hər prosesində keçiblər: "Mərkəzimdə qazilər üçün nevroloji və psixoloji müalicələr, fizioterapiya, bolneoterapiya, hidromasaj, müalicəvi masaj, müalicəvi bədən tərbiyəsi, loqoped xidməti təşkil olunub. Əsasən xəstələrimiz bura kəllə-beyin, onurğabeyin travmaları, dayaq-hərəkət və periferik sinir sisteminin zədələnmələri diaqnozları ilə göndərilir. Bu diaqnozlar içərisində əsasən periferik sinir sisteminin travmaları üstünlük təşkil edir. Qürurla deyə bilərəm ki, müalicə kursu ərzində qazilərimizin psixoloji durumunda maksimum yaxşılaşma əldə olunur".

Savaşdan normal həyata qayıtmaq üçün

Bakının Buzovna qəsəbəsinəki Sanator-Kurort Reabilitasiya Mərkəzində müalicə alan bir neçə qazi ilə söhbət etmək şərəfinə nail oldum. Fürsətdən istifadə edib mərkəzin iş fəaliyyəti, qazilərə göstərilən xidmətlərlə də maraqlandım.

Mərkəzin baş direktoru Mürsəl Mürselov Vətən müharibəsi qazilərinə göstərilən xidmətlər haqqında danışdı, qəhrəman oğullarımızla keçən vaxta nəzər saldı: "Ən müasir tələblərə cavab verən mərkəzimiz Prezident İlham Əliyevin göstərişi ilə Şəhiyyə Nazirliyi tərəfindən tikilib. 14 noyabr 2020-ci il tarixində, müharibədən 4 gün sonra isə Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə torpaqlarımızın bütövlüyü uğrunda qəhrəmanlıq göstərən Vətən müharibəsi qazilərinin istifadəsinə verilib. Onlar bizdə müalicə alıb normal həyatlarına qayıdılar, ya da müvafiq qurumdakı komissiya tərəfindən əlillik dərəcəsi veriləndən sonra müalicələrini digər tibb və reabilitasiya müəssisələrində davam etdirirlər. Biz onlarla ilk dövrdə, yeni xəsarət alıb müvafiq tibbi yardımdan sonrakı məqamda məşğul olurdu. Bu mənada müharibədən, səngərdən, o, ağrılardan çıxıb xəstəxanadan sonra ilk təmasda olduqları adamlar bizim mütəxəssislər olur.

Təbii ki, bu şərəfli və çətin işdir. Düzdür, indi artıq dyəşirik, necə deyirlər, onlara necə yanaşacağımızı bilirik. Amma, gəlin, 14 noyabrı xatırlayaq. Təşəvvür edin, hamımız həyəcanlı halda ilk xəstələrimizi qəbul edirik. Savaşın qəhrəmanlarını, Qarabağ biza qaytaran oğulları görecəkdik. Birinci qrup 11 nəfər idi, aşağı ətrafların hərəkətinin məhdu olduğu qazilər. Onların da 7-si tam hərəkət edə bilmirdi. Çox çətin idi. Birdən-birə o döyüşçülərə niyə gəzə bilmədiklərini, bunun üçün uzun və gərgin proseslərdən keçəcəklərini izah etmək, onların bu vəziyyətlə barışmaq-dıqlarını görmək, dərəcəsinin psixologiyalarını toparlamağa çalışmaq ağır idi. Şükür, onlardan üçü sağalıb ayağa qalxdı.

Zəfərin şahidləri

Yaxud qalib, amma yorğun qəhrəmanların xatirə yükü

Dördünün müalicəsi isə Türkiyədə davam etdirilir. Çoxunun iradəsi güclü idi, vəziyyətlə barışıb, "Sağlamlığımı Vətən üçün itirmişəm və bununla qürur duyuram" deyirdi, bəzisi də özünü bütün ət-raf ələmə qapatmışdı..."

Həmsöhbətim deyir ki, bu gündəək mərkəzdə 1231 qazi xidmət görüb. Onların arasında təkrar-təkrar, kurs müalicələr alanlar da çoxdur. Bir kurs 15 gündür. Amma bəzi xüsusi xəstələrimiz təxminən 4 ay fasiləsiz burada qalıb müalicə prosesində keçiblər: "Mərkəzimdə qazilər üçün nevroloji və psixoloji müalicələr, fizioterapiya, bolneoterapiya, hidromasaj, müalicəvi masaj, müalicəvi bədən tərbiyəsi, loqoped xidməti təşkil olunub. Əsasən xəstələrimiz bura kəllə-beyin, onurğabeyin travmaları, dayaq-hərəkət və periferik sinir sisteminin zədələnmələri diaqnozları ilə göndərilir. Bu diaqnozlar içərisində əsasən periferik sinir sisteminin travmaları üstünlük təşkil edir. Qürurla deyə bilərəm ki, müalicə kursu ərzində qazilərimizin psixoloji durumunda maksimum yaxşılaşma əldə olunur".

Qazilər üçün müharibə hələ bitməyib...

Mərkəzdə olduğum bir neçə saatda bir fikrə tam əmin oldum: qazilər üçün müharibə hələ də bitməyib.

...Nahar vaxtı çatdı, qazilərə mane olmamaq üçün Mürsəl həkimlə söhbətimizi iri və işıqlı yeməxananın küncündəki masada davam etdirdik. Aradan az vaxt keçdi və yeməxanada canlanma başladı. Qazilər tibbi personalın müşayiəti ilə bir-bir geniş və rahat zalda yerlərini aldılar. Naharın ardınca öz aralarında söhbətə başladılar. Məqamı dəyərləndirmək istəyirdim ki, Mürsəl həkim sonuncu xəbərdarlığını da etdi: "Qazilərlə ünsiyyət elə də asan olmur. Onlar istəmədikcə, siz onları danışdırma bilməzsiz. Xahiş edirəm, çalışsaq, xüsusən yaralandıqları məqamı xatırlatmayaq. Ola bilər, kimsə özü istəyər, danışar, onda biz də yalnız dinləyərək. Heç təsəllidən də xoşları gəlmir. Bir şeyi də deyim, burada müalicə alan hərbcilər, ələlxüsus da Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrdə xidmət edənlerin ək-

Qaliblərlə söhbət

Bu dem ucaboy bir gənc bizə yaxınlaşdı, əlini atanın çiyinə qoyub "Dayıcan, bütün şəhidlər kimi Emil qardaşımız da cənnətdədir" deyib gülümsündü. Daha doğrusu, içinə axan göz yaşlarını, hay-qırtıllarını təbəssümünə təslim elədi. Məqamı, onu da, bizi qalib edən yol yoldaşlarını da tanıyaq.

Allahverdi Heydərov:

– 21 yaşım var. 2019-cu ilin aprelində həqiqi hərbi xidmətə çağırıldım. Andıçmədən sonra XTQ-yə seçildim. Təlimlərə başladım. Müharibə vaxtı da o qüvvələrin tərkibində kəşfiyyatçı kimi Murovdağ silsiləsindən 25 kilometr dərinliyə getdik. Düşmən qüvvələri ilə qarşılaşdıq və mövqeyimizi dəyişib Füzulidən eyni istiqamətdə irəliləməyə başladım. Füzuli, Cəbrayıl, Xocavənd istiqamətində döyüşdüm, oktyabrın 22-də Tuğ kəndində yaralandım.

Ayağım və belim sındı, bir müddət hərəkətsiz qaldım, sonra avtomatıma tərəf sürünüb mənə də atışmağa başladım. Bu an sol ayağımdan da snayperlə vuruldum. 50 metr məsafədən, yüksəklikdən bizi atəşə tutsalar da, sonradan özləri geri çəkilməyə məcbur oldular. Kömək gəldi və biz mühasirədən, itkilərdə də olsaq, qurtulduq. Çəbənər Üzeyir adlı dostum, qubalı igid vardı. Nə qədər qışqırsam da, məhəl qoymadı və atəş altında qaça-qaça gəlib mənə yaralı halda əsir düşməkdən xilas etdi, arxasına alıb apardı. Yolboyu mənə "Vurulsaq da, burdan çıxmalıyıq" dedikcə Allaha yalvarırdım ki, güllələ mənə dəysin, heç olmasa, o salamat çıxsın. Yaralansaq da, hər ikimiz o vəziyyətdən çıxdıq. Bir neçə ay xəstəxanada yatdım, indi də burada müalicə alıram. Təəssüf ki, XTQ-dən tərxis olundum. Artıq polis sıralarında fəaliyyət göstərəcəm, yenə də Vətənimə xidmət edəcəm.

Kapitan Ceyhun Bayramov:

– Culfa rayonundanam. Burada çox gözəl şərait var. Artıq ikinci dəfədir ki, burada müalicə alıram. İlk gələndə hədsiz ağrıları vardı, ayaqlarım, demək olar ki, yerimirdi. Sağ olsunlar, fizioterapiyadan sonra ayaqlarım, qismən də olsa, düzəldi. Buna da şükür. 33 yaşım var, ağır da olsa, həyat hələ qarşıdadır. 14 yaşım-dan hərbiyəyəm, lisey, sonra da Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinə oxudum. Qusarda, Tərtərdə xidmət elədim. Çaylıda batareya komandiri olmuşam. Sonra Tapqaraqoyunluğa getdik, döyüşə də oradan başladım. 44 günün hamısında artilleriyada olmuşam. Amma müharibədən, döyüşdən danışmaq istəmirəm, danışa bilmirəm, xahiş edirəm, siz də sual verməyin. Bu, təkcə sizinlə bağlı deyil, mən ümumən o mövzuda danışa bilmirəm. Məsələn, uşaqlıq dostum Sənən Zamanovdan necə keçmiş zamanda danışmışım?! Onunla birlikdə döyüşdük, o, şəhid oldu. Biz birlikdə nəfəs alırıq, bilsən, o, çox qüvvətli idi. Ağırılıqaldırma üzrə çempion idi. Onu hər yerdə tanıyırdılar, sevirdilər. Lənkəranda orta məktəbdə hərbi hazırlıq müəllimi idi, idman klubunda da dərs deyirdi. Oğlunam bu qədər güclü olduğunu onun şəhadətindən sonra bildim. Aləli idi, 20 yaşında bir qızı da var. Özünün çevrəsi, nüfuzu, işi. Amma yenə də mənim gözümdə uşaq idi oğlum. Elə bil birdən-birə böyüdü, atasını da, anasını da, bütün nəslini də gözü yolda qoyub getdi. Ondan sonra bu günə düşdüm. İki dəfə mən insult oldum, sonra yoldaşım... 40 yaşında şəhid oldu oğlum. Dedi İlham Əliyev bizi səsəylir, gedib vətənimizi qorumalıyıq, erməni diğası kimdi ki...

Gizir Vüsal İbayev:

– Tank komandiriyəm. Nə danışım? Məsahibə verə bilmirəm, heç xoşum da gəlmir. 2012-ci ildən hərbiyəyəm, döyüş yolu Füzuli rayonunun Alxanlı kəndindən başladı. Füzulidə, Cəbrayıl-da döyüşmüşəm. Cəbrayılın tam azad olunmasında şəxsən iştirak etmişəm. Sentyabrın 29-da Füzulidə tankımız vuruldu, sonra biz Cəbrayıl keçdik, orada da döyüşdük. Nə isə, davam eləyə bilmirəm. Bu döyüş mənim, bizim borcumuz, hərbcı kimi vəzifəmiz idi və döyüşdük də. Bu yolu seçəndə də gec-tez ölümü dadacağımızı bilirdik. Qubadılının birinci kəndini almışdıq, orada yaralandım. Heç nə düşünmədən irəliləmişik daim. Öldürülən dostlarımızın, silahdaşlarımızın intiqamını almaq hissi bütün qorxu və həyəcana qalib gəlir. Döyüşməyə həvəsin,

əzmin olur. Bu mənada yəqin ki, heç vaxt dostlarımızın, xüsusən mexanikim Vüqar İbadovun ölümünü unutmayacam. Düzdü, şəhidlərin hamısı bizim üçün əzizdi, amma illərdir bir xidmət etdiyim hərbcı yoldaşlarımızı unuda bilməyəcəm, unutmayacam.

Cəlal Aslanov:

– 21 yaşım var. Füzulidə, Qubadlıda döyüşdüm, Daşaltıyadək getdim. Orada yaralandım. Piyada döyüşçü idim. Yadıma salmaq istəmirəm, çox pis oluram. Allah bütün şəhid dostlarımızı rəhmət eləsin. Əslində, biz qısa zamanda bir-birimizi tanıdıq, ani rastlaşan, təzə tanış olan da illərin dostu kimi hal-əhval tutdu. Dəşətlisi də bu idi, bir neçə dəqiqə əvvəl tanış olduğun, danışdığın şəhid yoldaşının şəhidliyini sənəd olursan, heç adını belə yaddaşına yazmamış, gözlerini qapayırsan, qarşızəcəsinə vəziyyətlə barışmağa çalışırsan. Belkə burada saxlayaq..."

Nahar da, söhbət də, istirahət vaxtı da, elə onların bizə ayırdığı zaman da bitdi. Yeməxana boşaldı və qərībā, izahsız hisslərin müşayiətində mən də oranı tərk etdim. Yaddaşımın bir küncündə isə xidmətimin davam etdiriləyi üçün müsahibədən imtina edib "İnşallah, zaman gələr sizi taparam və müharibədən xatirələrimi mütləq danışaram. İndi heç özümdən danışa bilmirəm. Keçəcəm, bunlar da keçəcək. Əsas odur ki, biz qalib olduq" deyib uzaqlaşan gizirə yer saxladım...

Həmidə NİZAMİQIZI

“Mədəniyyət/Culture” jurnalının yeni sayında

“Mədəniyyət/Culture” jurnalının 2021-ci il üzrə növbəti sayı (iyul-avqust) ənənəvi olaraq müxtəlif mövzulu yazılarla zəngindir.

“Gözəlliklər şairinin sevinən ruhu” sərlöv-həli məqalə 39 illik tarixi olan Vəqif Poeziya Günlərinin 29 ildən sonra yeni həyat qazanmasını əks etdirir.

“Nizami – 880” rubrikasında “Nizami Gəncəvi poeziyasının Şərq qaynaqları”, “Elmdir cövhəri kəhkəşanların”, həmçinin rus dilində “Редкие сюжеты “Хамсе” Низами” adlı məqalələr dərc olunub.

“Türkün Yunus Əmrəsi” yazısı isə 2021-ci ilin Türkiyədə “Yunus Əmrə ili” elan edilməsinə töhfədir.

“Ədəbiyyat” bölümündə böyük şairimiz Məhəmmədhusəyn Şəhriyarın oğlu Hadi Behcətlə şairin Təbrizdəki ev-muzeyinə “səyahət” və varislə müsahibə, görkəmli dilçi-alim Əbdüləzəl Dəmirçizadə haqqında və ədəbiyyatımızın sütunlarından biri Abdulla Şaiqdən bəhs edən məqalələr yer alıb.

“Musiqi” bölümü “Barrel Jazz Nights – 2021” silsilə konsertlərinin rətmələrinin sözlə ifadəsidir. “3 Vəqif və Villis Konover” essesi caz mövzusunun orijinal davamıdır. “Teatr” bölümündə oxucular Jan-Lui Barronun “Teatr haqqında düşüncələr” kitabının dilimizə tərcüməsinin davamı ilə tanış ola biləcəklər.

“Kino” bölümü 44 günlük Vətən müharibəsinin sənədli ekran ifadəsi olan 44 dəqiqəlik “BİZ” filminə həsr edilib. Jurnalda həmçinin Vətən müharibəsində şəhidlik zirvəsinə ucalan (“Mədəniyyətdən əbədiyyətə”) və müharibədən qalib döyüşçü kimi evə dönmüş (“Səhnədən herb meydanına”) mədəniyyət işçiləri haqqında məlumatlar da oxuculara təqdim edilir.

“Qarabağ dastanı, otuz ilin həsrəti – 44 günün Zəfəri”

Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin təşəbbüsü ilə hazırlanan “Qarabağ dastanı, otuz ilin həsrəti – 44 günün Zəfəri” kitabı sentyabrın 23-də Bakı Kitab Mərkəzində təqdim olunub.

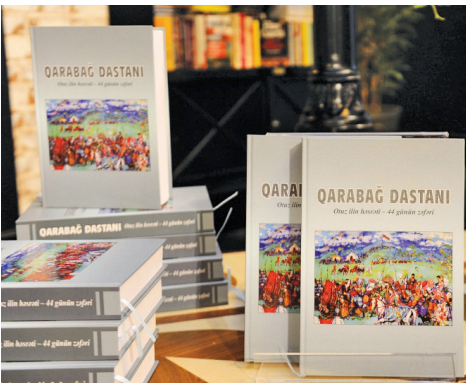
Tədbirdə əvvəlcə şəhidlərin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Bakı Kitab Mərkəzinin direktoru Günel Anarqızı bildirib ki, bu vaxtadək Qarabağ haqqında çoxlu sayda əsər yazılıb, say-sız-hesabsız kitab nəşr olunub: “Ancaq hər zaman qəlbimizdə bir nisgil olub. İndi isə biz qürur hissi keçiririk. Qələbəni bizə yaşadan Ali Baş Komandan İlham Əliyevə və qəhrəman Ordumuza təşəkkür edirəm. İnanıram ki, bundan sonra Qarabağ haqqında yeni-yeni əsərlər yazılacaq”.

Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin sədri, Xalq yazıçısı Anar vurğulayıb ki, kitabda Qarabağla bağlı yazıçıların öz doğma bölgələri haqqında düşüncələrinə, xatirələrinə yer verilib: “Ən əsası bu yazılar böyük Qələbədən sonra yazılıb. Bu kitab bir neçə il bundan əvvəl yazılısaydı, nisgil dolu hissələrlə yazılardı. Amma belə olmadı, qələbə ruhlı bir əsərə çevrildi”.

Milli Məclisin deputatı Jalə Əliyeva kitabın ərəşəyə gəlməsində əməyi keçən hər kəsə təşəkkür edib və Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin bu təşəbbüsünü yüksək qiymətləndirib.

Xalq yazıçısı Elçin qeyd edib ki, Vətən müharibəsində Qələbə tək həqiqətin sevinci deyil, insanların daxilindən gələn hissin ifadəsi idi. O, işğalın gətirdiyi kədər, eyni zamanda qələbəmizdən qaynaqlanan qüruru əks etdirən bu yazıların Azərbaycanın böyük Zəfərinin əbədiləşməsinə qələm adamlarının töhfəsi olduğunu vurğulayıb.

Bakı Dövlət Universitetinin professoru Cahangir Məmmədli bildirib ki, Qarabağ haqqında yazılan kitab onun üçün ikiqat müqəddəsdir.

Xalq yazıçısı Çingiz Abdullayev kitabdakı yazılarda Qarabağın tarixinə dair maraqlı faktların, unudulmaz duyğuların, müəlliflərin şirinli-acılı xatirələrinin əksini tapdığını söyləyib.

Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin sədr müavini Rəşad Məcid bildirib ki, Ələt il müharibə başlayanda hamımız səksəkəli günlər yaşayırdıq. Ancaq oktyabrın 4-də Cəbrayıl azad olunanda Prezident İlham Əliyevin çıxışı bizi çox sevindirdi və bu xəbər bizi qələbəyə köklədi.

Kitabla bağlı fikirlərini bölüşən Rəşad Məcid deyib ki, Xalq yazıçısı Anarın müraciətindən sonra Seyran Səxavət Füzulidən, Elçin Hüseynbəyli Cəbrayıldan, Qulu Ağsas Ağdamdan yazıb. Sonradan digər yazıçılar da bu ideyanın işığına toplaşdı.

“Təhsil” nəşriyyatında çap edilən kitabın ideya müəllifi AYB-nin sədri, Xalq yazıçısı Anar, ön söz müəllifi və redaktoru AYB-nin sədr müavini Rəşad Məcid dir. Kitabın üz qabığında Xalq rəssamı Sakit Məmmədovun “Cıdır düzündə Azərbaycan bayrağı” əsərinin reproduksiyası verilib.

Şuşada unudulmaz iki gün

Həm qonaqlar, həm də konserte dəvət edilən şuşalılar Üzeyir bəyin heykəli qarşısına toplaşmış, konsertin başlamasını sevinclə, həvəslə gözləyirdik. Bildiyimiz kimi, 29 avqusta cənab Prezidentin iştirakı ilə Şuşada Ü.Hacıbəylinin heykəlinin açılışı olub. Digər abidələrimiz kimi, Üzeyir bəyin heykəli də Şuşanın işğalından sonra dağıdılmışdı. Heydər Əliyev Fondu tərəfindən heykəl yenidən əvvəlki yerində ucaldılıb.

Burada Üzeyir Hacıbəyli XIII Beynəlxalq Musiqi Festivalının ilk konserti başlandı. Fikrət Əmirov adına Dövlət Mahni və Rəqs Ansamblı nəzdində Xalq çalğı alətləri orkestrinin (bədi rəhbər – Xalq artisti Ağaverdi Paşayev) və tardə Xalq artisti E.Əşimov, kamançada Əməkdar artist E.Əhmədovun müşayiətində Xalq artisti M.İbrahimov, Əməkdar artistlər Q.Əsgərov, A.Şuşalı, N.Kərimova, A.Əliyeva və digər ifaçılar Ü.Hacıbəylinin, S.Ələsgərovun, C.Cahangirovun, H.Rzayevin, Niyazi, V.Adigözəlovun əsərlərini ifa etdilər. Bu konsert nəinki biz musiqiçilərə, o cümlədən Şuşanın dirçəlməsində əməyi olan hər bir kəsə, xüsusən də şuşalılara hədiyyə idi.

Əsrarəngiz təbiətin qoynunda səslənən hər bir əsərdə müəllifin ruhu hiss olunurdu. Sanki musiqinin əhəngində küllək ağacların arasından çıxıb, səmaya qalxır, buludlarla rəqs edirdi. Gah günəş parlayır, gah da buludlar göy üzünü tutub bizlərdə yağış həyəcanı yaradırdı.

Konsert “Qarabağ şikəstəsi” ilə, alqışların müşayiətində təntənəli şəkildə yekunlaşdı.

Səfər zamanı Nəvəvan bulduğünü, Yuxarı Gəvhər ağa məscidi və Molla Pənah Vəqifin muzey-məqbərə kompleksində də olduq. Cıdır düzündə keçir-

diyim hissləri sözlə ifadə edə bilmirəm. Sıldırım dağların əzəməti, gözoşayan yaşıl meşələr, səfalı Cıdır düzü. Diqqətimi çəkən digər məqam isə qaldığımız hotelin interyerini bəzəyən rəsmlər – Əməkdar incəsənət xadimi, professor E.Avalovun Şuşanın memarlıq abidələrinə həsr olunan qrafik əsərləri oldu. Rəsmlərin hər biri öz bədiiyyəti və orijinallığı ilə seçilir. Bu ağ-qara cizgilər baxanları ovsunlayır, şəhərin tarixiliyi və qədimliyini əks etdirir.

Şuşaya əliboş getmək düzgün olmazdı. Bakı şəhər F.Əmirov adına 6 nömrəli on-birillik İncəsənət məktəbinin direktoru kimi mən də çox da böyük olmayan hədiyyə ilə gəlmişdim əziz Şuşaya. Məktəbin Rəssamlıq şöbəsinin müəllimi Elmar Ağamirzəyevin sinfində oxuyan II sinif şagirdi Z.Qasım-lının Şuşaya həsr etdiyi rəsm əsərini şəhərin Rəsm Qalereyası üçün təqdim etdim. Rəsm kiçik olsa da, doğma hisslərlə, böyük sevgi və arzuylla işlənilib. Rəsmə şəhərin səmasında pərvaz edən azad quşlar təsvir edilib. Bu, o deməkdir ki, artıq xoşbəxtlik, sevinc olacaq, Şuşada həyat qaynayacaq.

Özümle Şuşadan nə gətirə bilirdim? Əlbəttə canlı, xoş hisslər, unudulmaz təəssürat və təzə, qızılı, qaynar çörək. Ətrindən payızın, dadından o torpaqların tərəvəti gələn Şuşa çörəyi.

Mədəniyyət məbədimiz olan qədim şəhər dirçəliir. Qarabağın döyünən qəlbində Heydər Əliyev Fondu tərəfindən təmir-bərpa işləri ilə əlaqəli bir çox layihələrin icrasının şahidi olduq.

Arzu edirəm ki, artıq Şuşada xeyir işlər, toylar, bayramlar olsun. Yeni nəsil böyüsün, küçələrdən, evlərdən uşaqların gülüş səsləri eşidilsin. Musiqi məktəblərinin təməli qoyulsun, yeni təlim-tədris ocaqları açılsın. Azərbaycan Milli Konservatoriyasının filiali fəaliyyət göstərsin.

Qarabağ Azərbaycan tarixinə qüdrətli sərkərdələr, istedadlı alimlər, məşhur sənətkarlar, görkəmli mədəniyyət, incəsənət xadimləri, pədaqoqlar bəxş edib. Bu müqəddəs torpaqda neçə belə nəsillər yetişəcək. Artıq Şuşa, eləcə də bütün Qarabağ bölgəsi özünün yeni intibah dövrünə qədəm qoyur. Həyat davam edir...

Adilə YUSİFOVA
Əməkdar müəllim, F.Əmirov adına 6 nömrəli İncəsənət məktəbinin direktoru

Xatirə təqvim

29 sentyabr – 1 oktyabr

Azərbaycan

29 sentyabr 1833 – Şair, rəssam, xəttat, musiqişünas, təzkirəçi Mir Möhsün Nəvvab (1833-1918) Şuşada doğulub. Qarabağda doğulmuş 100-dən artıq şairin həyatı və yaradıcılığı haqqında məlumatların yer aldığı “Təzkirəyi-Nəvvab” toplusunu tərtib edib. Şuşada “Məclisi-fəramuşan” ədəbi məclisini təşkil edib.

29 sentyabr 1924 – Bakıda I Ümumazərbaycan diyarşünaslıq qurultayı keçirilib.

29 sentyabr 1953 – Əməkdar rəssam Rəşid İbrahim oğlu Həsənov (Rəşid Şərif; 1953 – 26.3.2020) Bakının Mərdəkan qəsəbəsində anadan olub. Karikaturaçı və teatr rəssamı kimi tanınıb, Dövlət Yuğ Teatrında çalışıb.

29 sentyabr 1962 – Əməkdar artist, tanınmış diktor Bəxtiyar Nadir oğlu Şərifzadə (1962 – 24.6.2016) Qax rayonunda anadan olub.

29 sentyabr 2003 – Ədəbiyyatşünas alim, şair-publisist Fəmil Mehdi (Fəmil Ağalar oğlu Mehdiyev; 25.12.1934 – 2003) vəfat edib.

30 sentyabr 1891 – Xalq artisti Aleksey Lvoviç Qripiç (1891-1983) anadan olub. Azərbaycan Dövlət Rus Dram Teatrında (1936-1948) quruluşçu rejissor və baş rejissor işləyib.

30 sentyabr 1920 – Əməkdar incəsənət xadimi, rejissor Lətif Bəşir oğlu Səferov (1920 – 9.12.1963) Şuşada anadan olub. “Bəxtiyar”, “Qızmar günəş altında”, “Leyli və Məcnun” filmlərinə quruluş verib. Respublika Kinematoqrafçılar İttifaqının sədri olub.

30 sentyabr 1933 – Bəstəkar, truba ifaçısı, dirijor, pədaqoq Əziz Əkbər oğlu Əzizli (1933-2005) Bakıda anadan olub.

30 sentyabr 1945 – Şair Vəqif İbrahim (Vəqif Əliyar oğlu İbrahimov; 1945-1983) Şəkildə doğulub. Kitabları: “Bu torpaqda doğulanlar”, “Dünyanın keşişində”, “Vaxtla üz-üzə” və s.

30 sentyabr 1950 – Bəstəkar, Əməkdar incəsənət xadimi Zülfiqar Əbdülhüseyn oğlu Hacıbəyli (17.4.1884 – 1950) vəfat edib. “Aşıq Qərib” operası, “Əlli yaşında cavan” musiqili komediyasının müəllifidir.

30 sentyabr 1969 – Azərbaycan KP MK və Azərbaycan SSR Nazirlər Sovetinin qərarı ilə Sumqayıt Dövlət Gənclər Dram Teatrına görkəmli aktyor, rejissor Hüseyn Ərəblinskiyin adı verilib.

30 sentyabr 1988 – Rəssam, Əməkdar incəsənət xadimi Əbdülxalığ (Əbdülxalığ Əbdül Əli oğlu Rzaquliyev; 5.5.1920 – 1988) vəfat edib.

30 sentyabr 1991 – Məşhur xanəndə Səxavət Əmirxan oğlu Məmmədov (23.10.1953 – 1991) dünyasını dəyişib.

1 oktyabr 1897 – Görkəmli şairə Xurşudbanu Natəvan (1832, Şuşa - 1897) vəfat edib. Sonuncu Qarabağ xanı Mehdiqulu xanın qızıdır. Şuşada “Məclisi-Üns” ədəbi birliyinin yaradıcısı olub. Ağdamın “İmaret” qəbiristanlığında dəfn edilib.

1 oktyabr 1932 – Mədəniyyət xadimi Əkbər Fərzəli oğlu Fərzəliyev (1932-1999) Qusar rayonunda anadan olub. “Qızmar günəş altında”, “Koroğlu” və s. filmlərdə çəkilib. 1963-cü ildə Qusarda Ləzgi Xalq teatrını təşkil edib.

1 oktyabr 1965 – Qəzəlxan şair, Əməkdar incəsənət xadimi Əliağa Vahid (Əliağa Məmmədqulu oğlu İsgəndərov; 18.2.1895 – 1965) vəfat edib. Nizami, Xaqani, Nəvai və b. şairlərin qəzəllərini Azərbaycan dilinə tərcümə edib.

1 oktyabr 1987 – Xalq rəssamı, Dövlət mükafatları laureatı Nüsrət Möhsün oğlu Fətullayev (25.9.1913 – 1987) vəfat edib. 1935-ci ildən Akademik Milli Dram Teatrında çalışıb, teatrın baş rəssamı olub.

Dünya

29 sentyabr 1547 – İspan yazıçısı Migel de Servantes (Miguel de Cervantes y Saavedra; 1547 - 23.4.1616) anadan olub. “Don Kixot” romanı ilə şöhrət qazanıb. Digər əsərləri: “Parnasa səyahət” (poema), “Persilə və Sigizmund” (roman).

29 sentyabr 1810 – İngilis yazıçısı Elizabet Qaksell (Elizabeth Cleghorn Gaskell; 1810-1865) anadan olub.

29 sentyabr 1904 – Rus yazıçısı Nikolay Alekseyeviç Ostrovski (1904-1936) anadan olub. Əsərləri: “Polad necə bərkidi?”, “Firtından doğulmuşlar”.

29 sentyabr 1912 – İtalyan kinorejissoru Mikelancelo Antonioni (Michelangelo Antonioni; 1912 - 30.7.2007) anadan olub. Avropanın əsas kinofestivallarının qalibi, fəxri «Oskar» mükafatçısıdır.

29 sentyabr 1913 – Amerika kinorejissoru Stenli Kramer (Stanley Earl Kramer; 1913 - 19.2.2001) anadan olub. Filmləri: “Nürnberg prosesi”, “Bu çılgın, çılgın, çılgın dünya”, “Domino prinsipi” və s.

30 sentyabr 1715 – Fransız filosofu Etyen de Kondilyak (Etienne Bonnot de Condillac; 1715-1780) anadan olub.

30 sentyabr 1917 – Məşhur teatr rejissoru, Rusiyanın Xalq artisti, pədaqoq Yuri Lyubimov (1917-2014) anadan olub. Uzun illər Taqanka Teatrının rəhbəri olub.

1 oktyabr Beynəlxalq Ahıllar Günüdür. BMT Baş Assambleyasının 14 dekabr 1990-cı il tarixli qətnaməsinə əsasən təsis olunub. 1991-ci ildən qeyd olunur.

1 oktyabr Beynəlxalq Musiqi Günüdür. UNESCO tərəfindən 1975-ci il oktyabrın 1-də təsis olunub. Dünyada konsert proqramları ilə qeyd edilir.

1 oktyabr 1912 – Rus tarixçisi, filosof, şair Lev Qumilyov (1912-1992) anadan olub. Qədim türk tarixinə dair əsərlərin müəllifidir: “Böyük çöl”, “Hunlar Asiya və Avropada”.

1 oktyabr 1930 – Fransız aktyoru Filipp Nuare (Philippe Noiret; 1930-2006) anadan olub.

Hazırladı: Vüqar ORXAN

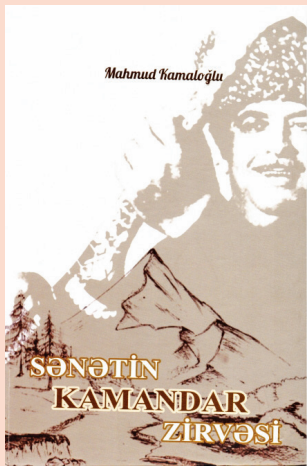
“Sənətin Kamandar zirvəsi”

Borçalı aşiq mühitinin yetirməsi, XX əsr Azərbaycan aşiq sənətinin görkəmli simalarından biri olan Kamandar Əfəndiyevə həsr olunmuş növbəti kitab işıq üzünə gərüb. 2021-ci ilin iyul ayında Gürcüstanda – ustad aşığın doğma yurdu Marneuli rayonunun Kəpənəkçi kəndində ev-muzeyinin açılması ərəfəsində Tbilisidə işıq üzünə çıxmış kitab “Sənətin Kamandar zirvəsi” adlanır.

Kitabın müəllifi Borçalıda yaşayıb fəaliyyət göstərən folklorşünas alim, professor Məhmud Kamaloğlu, redaktoru Azərbaycan Aşıqlar Birliyinin katibi, Əməkdar mədəniyyət işçisi Musa Nəbioğlu, rəyçisi professor Şürrəddin Məmmədli, məsləhətçisi ustad aşığın oğlu Əflatun Kamandarlıdır.

Kitabda aşiq Kamandar Əfəndiyev haqqında gürcü dilində də məlumatlar yer alıb ki, bu da gürcü ictimaiyyətinin sənətkarın həyatı və yaradıcılığı ilə yaxından tanış olmasına imkan yaradır.

Aşıq Kamandar – Kamandar Həmid oğlu Əfəndiyev 1932-ci il oktyabrın 21-də Borçalıda anadan olub. XX əsrin ikinci yarısından bənərsiz ifası və dastan söyləmək bacarığı ilə Azərbaycan aşiq sənətində özünəməxsus yer tutub, təkə Gürcüstanda və Azərbaycan da deyil, eyni zamanda Türkiyədə, Cənubi Azərbaycanda və Orta Asiya respublikalarında da məşhur olub. 1959-cu ildə Moskvada keçirilən Azərbaycan mədəniyyəti oğunluyunun mükafatçısı olan Kamandar Əfəndiyev 1963 və 1984-cü illərdə keçirilən Azərbaycan aşıqlarının III və IV qurultaylarının nümayəndəsi olub, “Əməkdar mədəniyyət işçisi” (1984) fəxri adına layiq görülüb, orden və medallarla təltif olunub.

Azərbaycanın 44 günlük Vətən müharibəsi şəhidlərinin Anım Günü – 27 sentyabr müxtəlif ölkələrdəki səfirlik və diaspor təşkilatlarımızın təşəbbüsü və iştirakı ilə dünyanın dörd bir yanında qeyd edilib.

Niderlandın Haaqa şəhərində “səssiz yürüş” keçirilib. Haaqa “Sülh Sarayı”nın qarşısından Azərbaycan səfirliyinin qarşısınaqədər yürüşdə Niderland-Belçika Azərbaycanlıları Koordinasiya Şurasına üzv assosiasiyaların nümayəndələri və bu ölkədə yaşayan soydaşlarımız iştirak ediblər.

Əllərində Vətən müharibəsi şəhidlərinin portretləri və “27 sentyabr – Azərbaycanda xatirə günü”, “Şəhidlər - sizi unutmayacağıq” kimi plakatlar olan yürüş iştirakçıları torpaqlarımızın bütövlüyü uğrunda canları-

Niderlanddan İndoneziyayadək

Azərbaycanın Vətən müharibəsi şəhidlərinin xatirəsi anılıb

nı qurban vermiş igidlərimizin xatirəsini bir dəqiqəlik sükutla yad ediblər. Səfirliyin qarşısında şəhidlərimizin portretləri önünə gül dəstələri qoyulub və onların xatirəsinə şamlar yandırılıb.

Azərbaycanın Niderlanddakı səfiri Fikrət Axundov, “Ana Vətən” Avropa Azərbaycanlı Qadınlar Birliyinin sədri Mayisə Ağamirzəyeva, “Odlar Yurdu” Niderland-Azərbaycan Assosiasiyasının rəhbəri Firəngiz

Sltotsskogen parkında reallaşan aksiya zamanı ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçən qəhrəmanların xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib. Azərbaycan və Türkiyənin dövlət bayraqlarının dalğalandırıldığı aksiyada şəhidlərimizin fotoları nümayiş etdirilib, onların şəkilləri önünə güllər düzülüb, xatirələrinə ehtiram əlaməti olaraq şamlar yandırılıb, həzin musiqi səsləndirilib.

can və Türkiyə bayraqları birgə təsvir olunub. Həmçinin “Azərbaycan–Türkiyə: Bir millət, iki dövlət!” ifadəsi əks etdirilib.

Bosniya və Herseqovina paytaxtının ən hündür binasının – “Sarayevo Biznes və Ticarət Mərkəzi”nin media fasadında Azərbaycan bayrağı və zəfər simvolu olan “Xarıbülbül” nümayiş etdirilib.

Pakistanın paytaxtı İslamabadın rəmzi sayılan “Pakistan Abidəsi” (Pakistan Monument)

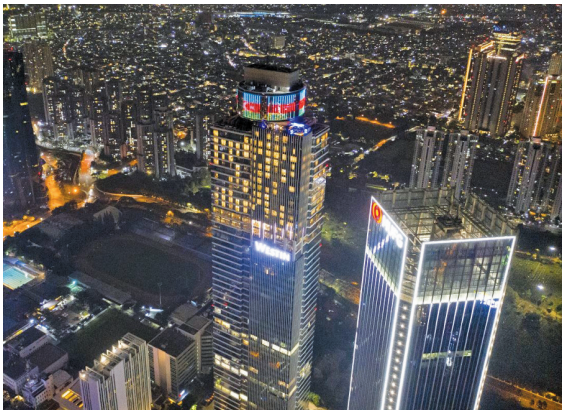
Bağırova mərasimdə çıxış ediblər.

İsveç Azərbaycanlılarının Koordinasiya Şurasının, İsveç Qarabağ Azadlıq Mərkəzi Birliyi və Batı Yöteland Azərbaycan Evi Birliyinin təşkilatçılığı ilə Yötəborq şəhərində 27 sentyabr – Anım Günü ilə əlaqədar aksiya keçirilib.

Vətən müharibəsi şəhidlərinin

Anım Günü münasibətilə dünyanın müxtəlif ölkələrində məşhur tikililər Azərbaycan bayrağının rəngləri ilə işıqlandırılıb.

Türkiyənin paytaxtı Ankaranın rəmzi sayılan Atakule qülləsi 27 sentyabr – Anım Günü ilə əlaqədar xüsusi dizaynla işıqlandırılıb. Qüllə üzərində Azərbay-

27 sentyabr – Anım Günü ilə əlaqədar Azərbaycan bayrağının təsviri ilə işıqlandırılıb.

Kolumbiyanın paytaxtı Boqotanın simvolu olan məşhur “Colpatría” binası üçrəngli bayrağımızın rənglərinə bürünüb. Binanın üzərində “27 sentyabr – Azərbaycan qəhrəmanlarını yad edir” sözləri işıqlandırılıb.

Perunun paytaxtı Limanın mərkəzi küçələrində yerləşən böyük ölçülü lövhələrdə də Azərbaycan bayrağı və “27 sentyabr – Azərbaycan qəhrəmanlarını yad edir” sözləri əks olunub.

Bayrağımız İndoneziyanın paytaxtı Cakartada “Gama Tower” üzərində də nümayiş etdirilib. Videoproeksiyanın arxa planında şəhid Xudayar Yusifzadənin ifasında “Vətən yaxşıdır” mahnısı səsləndirilib.

İtaliyada yaşayan həmvətənimizin Anım Gününa musiqi ithafı

İtaliyada fəaliyyət göstərən həmvətənimiz, pianoçu Kəmalə Əlizadə I və II Qarabağ müharibəsi şəhidlərinin xatirəsinə ithaf etdiyi “Yaddaş” adlı kompozisiyasını təqdim edib. Kompozisiya 27 sentyabr – Anım Gününa həsr edilib. Kompozisiya Xalq şairi Səməd Vurğunun sözlərinə bəstələnib, ifaçısı gənc müğənni Sevinc Ağasiyevadır.

Kəmalə Əlizadə Bakı Musiqi Akademiyasında böyük bəstəkar, SSRİ Xalq artisti Arif Məlikovun

sinfini bitirib. Daha sonra İtaliyada (Istituto Superiore di Studi Musicali) təhsilini davam etdirib. Beynəlxalq müsabiqələr laureatı olan musiqiçi simfonik və kamera əsərlərinin müəllifidir. Əsərləri İtaliya, Niderland, ABŞ, Yaponiya kimi ölkələrdə səslənib. Kəmalə Əlizadə həyat yoldaşı İtalyan bəstəkar, musiqişünas Stefano Muskaritolo ilə birlikdə xaricdə Azərbaycana həsr edilən bir neçə layihənin də müəllifidir.

LALƏ

Qarabağ səyahətnaməsi – 2021

məni muzey, teatr və şəhərin digər görməli yerlərinə aparanda dünyanın necə nəhəng və maraqlı olduğunu anladım və bu məni digər ölkələrə səyahət etmək barədə düşündürdü. Bakıda 2006-cı ildə olmuşam. Burada gedən dəyişiklərə heyranam. İndi isə Qarabağa səfərə edəcəyik”.

“Most Traveled People” təşkilatının rəhbəri Çarli Vili: “Bir necə şirkət var ki, dünyanı fərqli zonalarla bölür. Ancaq onların hamısı sonunda “Ən çox səyahət etmiş adamlar”la bir araya gəlir. Klubda hər kəs öz təəssüratını bölüşür və bununla da səyahət anlayışı getdikcə zənginləşir”.

uçuşu gerçəkləşib. Səyyahlar öncə Füzuli Beynəlxalq Hava Limanı ilə tanış olublar.

“Füzuli hava limanına səfər etmiş ilk xarici qonaqlarıq. Bundan qürur duyuruq. Bizi burada qəbul etdiyinizə görə minnətdarıq. Regionun tarixi bərədə daha çox öyrənmək, məlumat toplamaq istəyirik”, - deyə jurnalistlərə açıqlamasında ETİC-in rəhbəri Koje Şporli bildirib.

Bir il əvvəl ağır döyüşlərin getdiyi Füzuliyə məhz şəhidlərin Anım Günündə növbəti sərnəşin təyyarəsinin enməsi həm də tarixi Zəfərin nəticəsi kimi rəmzi mənə daşıyır. Xatırladaq ki, bu ilin yanvarında təməli qoyulan və qısa müddətdə inşa olunan Füzuli Beynəlxalq Hava Limanı ilk sərnəşin və yük təyyarələrini sentyabrın 5-də qəbul etmişdi.

Xarici səyyahlar daha sonra Füzulidən Ağdamda gediblər. Onlara düşməni işğalından azad edilən Ağdamda minatəmizləmə əməliyyatları barədə məlumat verilib.

Qonaqlar Ağdam şəhərinin dağıntıları ilə də tanış olublar. Prezidentin xüsusi nümayəndəsi Emin Hüseynov onlara Ağdamda həyata keçirilən quruculuq işləri barədə məlumat verib.

Qırğızıstanda VI Beynəlxalq Dünya Eposları Festivalı keçirilib

Qırğızıstanda VI Beynəlxalq Dünya Eposları Festivalı keçirilib. Qırğızıstanın müstəqilliyinin 30 illiyi və tanınmış qırğız şairi, akini və dastançısı Toqolok Moldunun anadan olmasının 160 illiyinə həsr edilən festivalda 20 ölkədən nümayəndələr qatılıb.

Tədbirdə ölkəmizi “Turan” İstedadlar Birliyinin sədri, kulturoloq-yaponşunas Əbülfəz Babazadə təmsil edib. Sentyabrın 25-dək davam edən festivalda müxtəlif xalqların milli oyunları və rəqsləri nümayiş olunub.

Festival çərçivəsində “Dünya xalqlarının epik ənənələri” və “Manas” eposu dünya mədəniyyətində: elm, incəsənət, ədəbiyyat” mövzularında simpoziumlar keçirilib. Əbülfəz Babazadənin “Manas” eposu dünya mədəniyyətində: elm, incəsənət, ədəbiyyat” simpoziumunda təqdim etdiyi “Yapon mədəniyyətində Türk faktoru” mövzulu məruzəsi maraqla qarşılanıb.

Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin mükafatının növbəti təqdimatı

Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzi 2012-ci ildə dahi Azərbaycan şairinin əsərlərindəki ümumbəşəri dəyərlərin təbliği məqsədilə, bu dəyərləri özündə cəmləşdirən görkəmli şəxsiyyətlərə və qurumlara təqdim olunmaq üçün “Nizami Gəncəvi Beynəlxalq mükafatı”nı təsis edib.

Mərkəzin mətbuat xidmətindən bildiriblər ki, “Nizami Gəncəvi Beynəlxalq mükafatı”nın növbəti laureatı Solomon R. Guggenheim Qəyyımlar Şurasının sədri xanım Vendi Fişer (ABŞ) olub. Mükafat Nyu-York şəhərində təşkil olunan xüsusi mərasimdə təqdim edilib.

Xanım Vendi Fişer dünyadakı mədəniyyət müəssisələri ilə əməkdaşlıq edən tanınmış bir xeyriyyəçi, A4 İncəsənət Fondunun yaradıcısı, İsrail İncəsənət Muzeylərinin Dostları Britaniya Bürosunun (BFAMI) prezidenti, Tate Beynəlxalq Şurası, MoMA kimi mədəniyyət mərkəzlərinin idarə heyətinin üzvüdür.

Mükafatın təqdimə mərasimində Albaniyanın Baş naziri Edi Rama, Robert F.Kennedi İnsan Hüquqları Fondunun prezidenti xanım Kerri Kennedi, BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansının ali nümayəndəsi Migel Angel Moratinos, İsrailin sabiq xarici işlər naziri Tzipi Livni və Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin həmsədrləri Vayra Vike-Freyberqa və İsmayıl Seragəldin, Mərkəzin baş katibi Rövşən Muradov iştirak ediblər.

Qeyd edək ki, ənənəvi olaraq hər il təqdim olunan beynəlxalq mükafatın laureatları sırasında Türkiyənin sabiq Prezidenti Süleyman Dəmirəl, ABŞ-ın sabiq Prezidenti Bill Klinton, Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyeva, ABŞ-ın sabiq dövlət katibi Henri Kissinçer, İordaniya Kralı II Abdullah, Misir Ərəb Respublikasının Prezidenti Əbdülfəttah əs-Sisi, UNESCO-nun xoşməramlı səfiri Marianna V.Vardinoyannis, BMT-nin sabiq Baş katibi Butros Butros-Qali, Nobel sülh mükafatçısı Kailaş Satyarthi kimi şəxsiyyətlər var.

Ölkəmiz 34-cü Moskva Beynəlxalq Kitab Yarmarkasında təmsil olunub

24–27 sentyabr tarixində 34-cü Moskva Beynəlxalq Kitab Yarmarkası keçirilib. Ənənəvi kitab yarmarkasında ölkəmiz də təmsil olunub.

Rusiya paytaxtındakı “Expo Center” Mərkəzi Sərgi Kompleksində keçirilən yarmarkada Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə Azərbaycan stendi qurulub.

Tədbirdə iştirak edən Mədəniyyət Nazirliyinin şöbə müdiri Akif Mariflinin sözlərinə görə, ölkəmizin stendi yarmarkanın ziyarətçiləri tərəfindən maraqla qarşılanıb. Stendimizlə tanış olan Rusiya paytaxtının sakinlərinə və qonaqlarına yeni nəşr edilmiş kitablar təqdim olunub.

“Bu il Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin sərəncamı ilə “Nizami Gəncəvi İli” elan olunub. Şairin həyat və yaradıcılığının təbliği sahəsində geniş işlər görülür. Yarmarkada Azərbaycan mədəniyyəti və tarixindən, Qarabağ həqiqətlərindən bəhs edən kitablar, həmçinin dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin əsərlərinin nəşrləri yer alıb”, – deyə A.Marifli bildirib.

Yarmarkada 200-dən çox nəşriyyat evi öz məhsullarını təqdim edib. Sərgi çərçivəsində müxtəlif tədbirlər – ustad dərsləri, diskussiyalar, tanınmış yazıçılarla görüşlər keçirilib.

Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının sədri, Xalq artisti Firəngiz Əlizadə və ittiqaqın idarə heyəti Əməkdar incəsənət xadimi, tanınmış bəstəkar

Adil Bəbirovun

vəfatından kədərli xəbərini bildirir, mərhumun yaxınlarına, doğmalarına dərin hüznə başsağlığı verir.

Allah rəhmət eləsin.

“Quxuroba” filmi xüsusi mükafat qazanıb

Azərbaycanlı rejissor Teymur Gəmbərovun “Quxuroba” filmi Bişkek şəhərində keçirilən MDB ölkələri gənc rejissorların IX “Umut” kinoforumunda mükafata layiq görülüb.

Forum SSRİ Xalq artisti Bolot Şamşiyevin 80 illik yubileyinə həsr olunub. “İnsan. Tale. Həyat” devisi altında təşkil edilən kinoforumunda “Quxuroba” filmi münisiflər heyətinin xüsusi mükafatı ilə təltif olunub.

Qısametrajlı (21 dəqiqə) film Rasim adlı taksi sürücüsünün başına gələn macəralardan bəhs edir. O, müdirindən vacib bir tapşırıq alır. Nəyin bahasına olursa olsun, gəlinlik paltarını ucqar kəndə çatdırmalıdır. Yolda maşına gənc bir qadın minir. İki fərqli tale bir yolda kəsişir...

L.AZƏRİ

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

MƏDƏNİYYƏT

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Baş redaktor: Vüqar Əliyev

Ünvan: AZ 1012, Bakı şəhəri, Moskva prospekti 1D
Dövlət Film Fondu, 5-ci mərtəbə

Telefon: (012) 431-28-79 (baş redaktorun müavini)
431-57-72 (redaktor)
430-16-79; 530-34-38 (müxbirlər)
511-76-04 (mühasibatlıq, yayım)

E-mail: qazet@medeniyyet.az

Lisensiya № AB 022279

İndeks: 0187

Qiyməti: 60 qəpik

“Mədəniyyət” qəzetinin kompüter mərkəzində səhifələnilib, “Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunub.

Tiraj: 4736

Sifariş: 1847

Buraxılışa məsul: Fəriz Yunisli

Yazılardakı faktlara görə müəlliflər cavabdehdir. Qəzettə AZƏRTAC-ın materiallarından da istifadə edilir.